

Lokální právo tvorba jako pramen práva

Iva Jedličková

Bakalářská práce
2010

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva
akademický rok: 2009/2010

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: Iva JEDLIČKOVÁ
Studijní program: B 6202 Hospodářská politika a správa
Studijní obor: Veřejná správa a regionální rozvoj
Téma práce: Lokální právo tvorba jako pramen práva

Zásady pro vypracování:

Úvod

I. Teoretická část

- Definujte územní samosprávu a lokální právo tvorbu.
- Popište legislativní proces předpisů územní samosprávy.

II. Praktická část

- Zpracujte statistiku obecně závazných vyhlášek ve Zlínském okrese.
- Analyzujte obecně závazné vyhlášky týkající se místních poplatků ve městě Zlíně.

Závěr

Rozsah práce: cca 40
Rozsah příloh:
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

- [1] GROSPÍČ, J., SVOBODA, K. Místní právní předpisy a jejich tvorba. 1. vyd. Praha: Vysoká škola ekonomická, 2005. 138 s. ISBN 80-245-0892-3.
- [2] HORZINKOVÁ, E., NOTOVNÝ, V. Základy organizace veřejné správy v ČR. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008. 234 s. ISBN 978-80-7380-096-3.
- [3] KOUDELKA, Z. Právní předpisy samosprávy. 2. vyd. Praha: Linde, 2008. 352 s. ISBN 978-80-7201-690-7.
- [4] PRŮCHA, P. Veřejná správa a samospráva. 1. vyd. Praha: Vysoká škola aplikovaného práva, 2004. 241 s. ISBN 80-86775-03-8.

Vedoucí bakalářské práce: prof. JUDr. PhDr. Miloš Večeřa, CSc.
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva
Datum zadání bakalářské práce: 6. dubna 2010
Termín odevzdání bakalářské práce: 21. května 2010

Ve Zlíně dne 6. dubna 2010

doc. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
děkanka

prof. RNDr. Reně Wokoun, CSc.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- Odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby ¹⁾;
- beru na vědomí, že bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k nahlédnutí;
- na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3 ²⁾;
- podle § 60 ³⁾ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 ³⁾ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům.

Ve Zlíně 11.4.2010

.....

1) Zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování záverečných prací

(1) Vysoká škola nevyjádřeně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.

(2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlédnutí veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výtisky, opisy nebo rozmnoženiny.

(3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

2) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

(3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, ušije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené autorem nebo znailením ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školské dílo).

3) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školské dílo:

(1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst.

3). Odpovídá-li autor takového díla udělit svolení bez výhradního důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zásadně neobstojí.

(2) Nemá-li speciálně jinak, může autor školního díla své dílo užití či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.

(3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdětku jim dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložil, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlíží k výši výdětku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Předmětem mé bakalářské práce je pojednání o vydávání místních právních předpisů. V teoretické části je nejprve vymezena oblast veřejné správy, která se dělí na státní správu a samosprávu, a její struktura v České republice. Dále je práce zaměřena na problematiku místních právních předpisů. Zhodnocení oblastí a podmínek, v jakých mohou obce a kraje vydávat své právní předpisy. Rozdělení na právní předpisy vydávané v samostatné působnosti (obecně závazné vyhlášky), v přenesené působnosti (nařízení) a jejich legislativní proces. Další část práce se zaměřuje na oblast obecně závazných vyhlášek v okrese Zlín, jejich rozřazením z hlediska věcné působnosti a podle četnosti jejich výskytu v praxi. V rámci nejčastěji se vyskytujících vyhlášek, je na závěr zpracována analýza poplatků, které se vybírají v městě Zlín.

Klíčová slova: veřejná správa, územní samospráva, právo tvorba, obecně závazná vyhláška, místní poplatky

ABSTRACT

The subject of my thesis is a treatise of issuance of local laws. The theoretical part is first defined area of public administration, which is divided into state and local governments, and its structure in the Czech Republic. Further the work is focused on issues of local laws. Evaluation of areas and condition in which municipalities and counties can issuing their legislation. Distribution of local laws published in a separate application (generally binding regulations) the delegated powers (regulation) and their legislative process. Another part focuses on the area of generally binding regulations in district Zlín, their the sorting of the substantive scope and the frequency of their occurrence in practice. Within the framework of the most frequently occurring decree, is finally prepared analysis of fees, which are collected in city of Zlín.

Keywords: public sector, municipal authorities, rulemaking, obligatory publication,
local taxes

Úvodem bych ráda poděkovala vedoucímu mé bakalářské práce panu prof. JUDr. Miloši Večeřovi, CSc. za cenné rady, připomínky a odborné vedení, které mi poskytnul při řešení mé bakalářské práce.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářská práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	11
I TEORETICKÁ ČÁST	12
1 VYMEZENÍ VEŘEJNÉ SPRÁVY	13
1.1 CHARAKTERISTIKA ORGANIZACE VEŘEJNÉ SPRÁVY	13
1.2 STÁTNÍ SPRÁVA A VEŘEJNÁ SAMOSPRÁVA	15
1.2.1 Státní správa	15
1.2.2 Samospráva.....	17
1.3 STRUKTURA VEŘEJNÉ SPRÁVY V ČESKÉ REPUBLICE.....	18
1.4 ZÁKLADNÍ PRINCIPY ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVY	18
2 LOKÁLNÍ PRÁVOTVORBA	20
2.1 VÝVOJ MÍSTNÍ PRÁVOTVORBY NA MORAVĚ, VE SLEZSKU A V ČECHÁCH	20
2.2 ÚSTAVNÍ ZÁKLAD VYDÁVÁNÍ MÍSTNÍCH PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ.....	22
2.3 PŮSOBNOST MÍSTNÍCH PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ.....	22
2.3.1 Věcná působnost.....	22
2.3.2 Územní působnost	23
2.3.3 Osobní působnost	23
2.3.4 Časová působnost	24
2.4 NÁLEŽITOSTI A STRUKTURA MÍSTNÍCH PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ	24
2.4.1 Označení vydavatele.....	25
2.4.2 Název	26
2.4.3 Úvodní věta	27
2.4.4 Vlastní text a jeho struktura.....	27
2.4.5 Odkazy a poznámky	28
2.4.6 Podpisy	28
2.4.7 Přílohy	29
2.5 OBECNĚ ZÁVAZNÉ VYHLÁŠKY	29
2.6 NAŘÍZENÍ OBCÍ A KRAJŮ	30
3 LEGISLATIVNÍ PROCES	31
3.1 PROCES TVORBY	31
3.2 PUBLIKACE A EVIDENCE MÍSTNÍCH PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ	33
3.3 RUŠENÍ A ZMĚNA MÍSTNÍCH PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ.....	34
II PRAKTICKÁ ČÁST	36
4 OBECNĚ ZÁVAZNÉ VYHLÁŠKY OBCÍ V OKRESE ZLÍN	37
4.1 STATISTIKA OBECNĚ ZÁVAZNÝCH VYHLÁŠEK VYDANÝCH V OKRESE ZLÍN.....	38
4.1.1 Místní poplatky.....	39
4.1.2 Veřejný pořádek.....	40
4.1.3 Životní prostředí	40
4.1.4 Daň z nemovitosti.....	41

4.1.5	Územně plánovací dokumentace	41
4.1.6	Řád pohřebiště	41
4.1.7	Další OZV	41
4.2	ZVEŘEJŇOVÁNÍ VYHLÁŠEK NA INTERNETOVÝCH STRÁNKÁCH OBCÍ	42
5	MÍSTNÍ POPLATKY VE MĚSTĚ ZLÍN	43
5.1	MÍSTNÍ POPLATEK ZE PSŮ	45
5.2	MÍSTNÍ POPLATEK ZA UŽÍVÁNÍ VEŘEJNÉHO PROSTRANSTVÍ	47
5.3	MÍSTNÍ POPLATEK ZA PROVOZOVANÝ VÝHERNÍ HRACÍ PŘÍSTROJ	49
5.4	MÍSTNÍ POPLATEK ZA PROVOZ SYSTÉMU SHROMAŽDOVÁNÍ, SBĚRU, PŘEPRAVY, TŘÍDĚNÍ, VYUŽÍVÁNÍ A ODSTRAŇOVÁNÍ KOMUNÁLNÍHO ODPADU	51
5.5	MÍSTNÍ POPLATKY, KTERÉ MĚSTO NEVYBÍRÁ	53
	ZÁVĚR	55
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	57
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	59
	SEZNAM OBRÁZKŮ	60
	SEZNAM TABULEK	61
	SEZNAM PŘÍLOH	62

ÚVOD

Ve své bakalářské práci se budu zabývat tvorbou místních právních předpisů. Téma práce je „Lokální právo tvorba jako pramen práva“, vzhledem k rozsáhlosti této oblasti práva, se zaměřím spíše na právní předpisy samosprávy.

Hlavním cílem mé bakalářské práce bude podat ucelený pohled na vydávání místních právních předpisů v České republice. Zjistit, které obecně závazné vyhlášky obce na Zlínsku nejčastěji vydávají a v rámci toho, jaké jsou nejčastěji vybírané místní poplatky ve městě Zlín.

V teoretické části nejprve charakterizují veřejnou správu, její dělení na samosprávu a státní správu. Budu se zabývat vývojem místních právních předpisů v Českých zemích, jejich působností a náležitostmi, které vyžaduje zákon. Rozdělením místních právních předpisů, podle Ústavy na obecně závazné vyhlášky a nařízení. V závěru teoretické části se budu věnovat legislativnímu procesu místních právních předpisů. Popíšu proces tvorby obecně závazných vyhlášek a nařízení, jakým způsobem mají být publikovány a evidovány ale také jejich případnou změnou či úplné zrušení.

V praktické části se zaměřím na problematiku obecně závazných vyhlášek, vydaných obcemi Zlínského okresu. Obecně závazné vyhlášky rozřídím z hlediska jejich věcné působnosti a četnosti jejich využívání obcemi, do několika kategorií. Tyto kategorie popíšu a označím nejčastější vyhlášky z každé oblasti. Dále se pokusím zpracovat statistiku zveřejňování obecně závazných vyhlášek na internetových stránkách obcí okresu Zlín a posoudit aktuálnost a komplexnost těchto informací.

V závěru mé práce budu analyzovat místní poplatky, které jsou vybírány ve městě Zlín. Popíši, na základě jakých zákonů mohou být tyto vyhlášky vydávány, jejich legislativní proces a zhodnotím jejich zákonné náležitosti. Uvedu zde obsah těchto vyhlášek, způsob platby poplatků a následné vymáhání městem. Nakonec se také zmíním o místních poplatcích, které město Zlín nevybírání.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 VYMEZENÍ VEŘEJNÉ SPRÁVY

1.1 Charakteristika organizace veřejné správy

Veřejná správa je ústředním pojmem správního práva. Legální definice pojmu „veřejná správa“ se v žádném právním předpisu nevyskytuje, i když řada právních předpisů ho používá (např. zákon č. 365/2000 Sb. o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů). Vymezit nebo definovat veřejnou správu je poměrně složitou záležitostí, zejména pro její mnohotvárnost a různost správních činností i pro specifické vztahy, které zde vznikají.

Obecně veřejnou správu můžeme vymezit jako správu veřejných záležitostí vykonávanou subjekty veřejné správy a jejich orgány.¹

Veřejnou správou se rozumí správa:

- území státu, kraje, obce,
- věci, ke které má veřejnost vlastnická práva (jedná se o věci movité, např. dopravní prostředky a věci nemovité, např. komunikace, budovy, pozemky a další),
- veřejných záležitostí (služby veřejnosti),
- užívání veřejných objektů a zařízení (veřejné informace).²

Pod pojmem organizace veřejné správy se především rozumí celá organizační soustava a struktura, resp. systém soustavy subjektů veřejné správy. Základními subjekty veřejné správy jsou stát a veřejnoprávní korporace (představitelé a nositelé veřejné moci ve státě). Stát a zpravidla i veřejnoprávní korporace realizují svoje postavení ve veřejné správě navenek prostřednictvím svých orgánů, tzv. správních orgánů, a proto je organizace veřejné správy představována orgány státní správy, veřejnoprávními korporacemi a jejich orgány.

¹ HORZINKOVÁ, Eva. *Základy organizace veřejné správy v ČR*. 2008. Kapitola 1, Organizační vymezení veřejné správy, s. 8.

² KAŇA, Pavel. *Základy veřejné správy*. 2004. Kapitola 1, Veřejná správa, s. 11.

Správní orgány jsou součástí organizace státu i součástí organizace veřejnoprávních korporací. Z organizačního hlediska je každý správní orgán relativně samostatnou organizační jednotkou ve veřejné správě, systémově je však vždy začleněn do příslušného organizačního subsystému organizace veřejné správy a jeho prostřednictvím pak do organizace veřejné správy jako celé organizační soustavy.³

Uvedený systém se řídí určitými organizačními pravidly, která se nazývají základní organizačními principy:

- **Centralizace a decentralizace**

Pokud je výlučným subjektem veřejné správy stát a jeho orgány, jedná se o centralizaci. Decentralizace je naproti tomu přenechání části výkonu veřejné správy samostatným subjektům odlišným od státu.⁴

- **Koncentrace a dekoncentrace**

Princip se týká rozdělení funkcí mezi jednotlivé stupně stejné organizační soustavy. Může jít o rozdělení kompetence mezi články dané organizační soustavy vertikálně nebo horizontálně.⁴

- **Monokratický a kolegiální princip**

Tento princip rozlišujeme z hlediska personálního složení orgánu. Pro monokratický princip je charakteristické, že správní orgán je navenek představován jedinou fyzickou osobou (např. starosta, tajemník úřadu). Kolegiální orgán je tvořen více členy (např. vláda nebo obecní zastupitelstvo).⁴

- **Teritoriální princip**

Princip teritoriální znamená místní vymezení působnosti příslušného orgánu veřejné správy určitým územím. Podle rozsahu územní působnosti se rozlišují instituce s celostátní působností a územní instituce, které vykonávají působnost na části území.⁴

³ PRŮCHA, Petr. *Veřejná správa a samospráva*. 2004. Kapitola 1, Veřejná správa a správní právo, s. 9-10.

- **Jmenovací, volební princip a výběrové řízení**

Při ustanovování do funkce se uplatňuje jmenovací nebo volební princip, anebo princip výběrového řízení, které může doplňovat jmenovací princip. Princip jmenovací se uplatňuje při povolávání do funkce ve státní správě. Volební princip se uplatňuje v územní a zájmové samosprávě. Při výběrovém řízení jsou uchazeči posuzováni konkursní komisí, její rozhodnutí má doporučující povahu.⁴

1.2 Státní správa a veřejná samospráva

Veřejná správa se jako systém vymezuje podle subjektů, které ji zabezpečují jako státní správu a veřejnou samosprávu (územní a zájmovou) a ostatní veřejnou správu (jedná se o instituce se specifickým postavením). Přičemž uvedené subsystémy nejsou systémy oddělené, ale naopak se doplňují a prolínají. Podle současného moderního pojetí tyto systémy působí vedle sebe a navzájem se ovlivňují, přičemž se zdůrazňuje základní právo na samosprávu.

Vztah státní správy a samosprávy lze charakterizovat tím, že státní správa v zákonem stanovených případech a zákonem stanoveným způsobem dozoruje činnost samosprávy. Při výkonu samosprávy není její nositel podřízen státní správě, ale může být státní správou dozorován.⁴

1.2.1 Státní správa

Státní správa je veřejnou správou uskutečňovanou státem, přičemž v každé společnosti zorganizované ve stát, je státní správa nezastupitelnou součástí veřejné správy. V tomto smyslu je státní správa také základem, veřejné správy. Je odvozována od samotné podstaty, postavení a poslání státu, od podstaty a způsobů realizace státní moci. Svým charakterem je státní správa zvláštním druhem společenského řízení, uskutečňované státem. Státní správa představuje jednu z forem činnosti státu, a to formu, jejímž posláním je reali-

⁴ HORZINKOVÁ, Eva. *Základy organizace veřejné správy v ČR*. 2008. Kapitola 1, Organizační vymezení veřejné správy, s. 20-23 a s. 11-13.

zace výkonné moci státu. Svou povahou je státní správa organizující a mocensko-ochrannou činností státu.

Státní správa jako činnosti státu je činností výkonnou, která je současně činností podzákonnou a činností nařizovací. Výkonný charakter státní správy spočívá především v tom, že plněním svých úkolů státní správa výkonnou moc státu organizovaným způsobem provádí a zabezpečuje. Charakter činnosti státní správy však nelze označit jen jako čistě výkonný. Státní správa nepředstavuje jen pasivní prováděcí činnosti, ale i činnosti iniciačního a tvůrčího charakteru, neboť státní správa se v souladu se svým posláním rovněž významnou měrou podílí na tvorbě státní politiky, jakož i na tvorbě samotných zákonů. Státní správa jako zvláštní forma činnosti státu je determinována a určována zákony. Obsah zákonů jednak provádí a jejich obsahem se také řídí. Tento podzákonný charakter činnosti státní správy je ve své podstatě projevem principu vázanosti správy zákony. Nařizovací charakter státní správy vyjadřuje mocenskou převahu orgánů státní správy ve vztahu k těm, vůči nimž je státní správa vykonávána a projevuje se v závaznosti aktů státní správy pro jejich adresáty. To platí jak pro působení státní správy navenek, tak pro její působení uvnitř organizačního systému státní správy.

Při vlastním výkonu státní správy jde o realizaci vztahů se zásadně rozdílným postavením subjektů a objektů této správy. Subjektem státní správy jakožto činnosti státu je sám stát, představovaný jednotlivými příslušnými orgány státní správy, a správa jimi vykonávaná není realizována jen jménem státu, ale také, a to je rozhodující, v jeho zájmu. Prostřednictvím státní správy stát realizuje státní politiku, která je výrazem jeho zájmů a vůle, a realizuje ji ve vztahu k objektům, jež jsou nuceny se tomuto působení podřídit, a to aniž by státu byly organizačně podřízeny. Objekty státní správy, při plnění jejího vlastního poslání, nejsou součástí organizačního systému státní správy a mají svébytné, na státní správě jinak nezávislé postavení.⁵

⁵ PRŮCHA, Petr. *Veřejná správa a samospráva*. 2004. Kapitola 1, *Veřejná správa a správní právo*, str. 12-15.

1.2.2 Samospráva

Samospráva je veřejnou správou uskutečňovanou jinými veřejnoprávními subjekty než státem. Jedná se o subjekty označované jako veřejnoprávní korporace. Samospráva je odvozována od autonomního postavení veřejnoprávních korporací (územních či zájmových), a rovněž i ona je svébytným druhem společenského řízení. Samospráva zahrnuje takovou oblast veřejné správy, která je zákony svěřena subjektům, jichž se bezprostředně týká. V tomto smyslu je samospráva částí správy státu, decentralizovanou na subjekty nestátního charakteru.

Podobně analogicky můžeme u samosprávy vysledovat v jejím specificky výkonném pojetí, rozšířeném o oprávnění tvorby vlastní samosprávné moci, i specifické rysy této činnosti jako činnosti podzákonné a nařizovací. I samospráva se ve své činnosti řídí zákony, dále vlastními mocenskými akty a vlastní samosprávnou moc provádí a zabezpečuje s využitím nařizovacích oprávnění.

Při výkonu samosprávy dochází k realizaci vztahů v rámci daných samosprávných korporací, u nichž rozlišování postavení subjektů a objektů samosprávy do jisté míry ztrácí význam. Podstatou a posláním samosprávné korporace je samostatně, tedy samosprávně, rozhodovat o vlastních otázkách a spravovat vlastní záležitosti, a to podle svých potřeb, ze své vůle a řídíce se přitom jenom zákony. Samosprávná korporace tak při výkonu samosprávy spravuje sama sebe a objekt samosprávy tak při tomto obecném pohledu do značné míry splývá s jejím subjektem.

V samosprávných vztazích platí, že samosprávné orgány v nich vystupují nikoliv jménem státu a z jeho vůle, nýbrž jménem daného samosprávného společenství, z jehož vůle a v jeho zájmu. Přitom objektem samosprávného působení nemůže být nikdo, kdo by územně, osobně nebo věcně stál mimo okruh působnosti příslušné samosprávné korporace, a proto je okruh adresátů takového působení dán hranicemi její působnosti. Ve skutečnosti tedy samosprávné vztahy směřují vždy dovnitř hranic působnosti samosprávného společenství.⁶

⁶ PRŮCHA, Petr. *Veřejná správa a samospráva*. 2004. Kapitola 1, Veřejná správa a správní právo, str. 15-17.

1.3 Struktura veřejné správy v České republice

Z pohledu správního se území České republiky dělí dle zákona č. 36/1960 Sb., o územním členění státu na:

- obce, kde působí obecní úřady vybavené různou mírou působnosti v oblasti výkonu přenesené státní správy,
- okresy, v nich neexistuje jeden obecný orgán, ale řada zvláštních státních orgánů – úřady práce, pozemkové úřady, okresní ředitelství policie, soudy, státní zastupitelství aj.,
- Prahu a 7 státněsprávních krajů, v těchto územních celcích nepůsobí jeden obecný orgán, ale zvláštní státní orgány – soudy, státní zastupitelství, správa policie.⁷

Z pohledu územní samosprávy se Česká republika dělí dle zákona č. 1/1993 Sb., Ústavy České republiky (dále jen „Ústava“) na:

- obce jako základní územní samosprávné celky,
- vyšší územně samosprávné celky (Praha a 13 samosprávných krajů).

Protože samosprávné kraje neodpovídají svou lidnatostí kategorii územních celků, které jsou příjemci podpory Evropské unie pro méně rozvinuté oblasti, byly § 15 zákona č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje zřízeny regiony soudržnosti, ve znění pozdějších předpisů.⁷

1.4 Základní principy územní samosprávy

Teorie správního práva rozlišuje tři velké systémy uspořádání územní veřejné správy odpovídající třem systémům správního práva, tzn. angloamerickému administrative law, francouzskému droit administratif a německo-rakouskému Verwaltungsrecht.

⁷ KOUDELKA, Zdeněk. *Samospráva*. 2007. Kapitola 1, Charakteristika územní samosprávy, s. 81-83.

Jedná se potom o:

- systém angloamerický, v němž je místní správa chápána výlučně jako samospráva a kdy tedy nedochází k rozlišování samosprávy a státní správy.
- systém francouzský (dvojkolejný), kdy na místní úrovni působí vedle sebe odděleně orgány samosprávy a orgány státu vykonávající státní správu.
- systém smíšený (středoevropský), kdy na místní úrovni působí společně samospráva i státní správa.⁸

⁸ HORZINKOVÁ, Eva. *Základy organizace veřejné správy v ČR*. 2008. Kapitola 6, Územní samospráva, s. 87.

2 LOKÁLNÍ PRÁVOTVORBA

Právo tvorba je proces vytváření právních norem. V evropském kontinentálním právu tedy proces tvorby právních předpisů. Právo tvorba je někdy označována též jako normo tvorba anebo legislativa. Normo tvorba je širší pojem, protože může zahrnovat i vytváření norem jiných než právních. Legislativa je pojem užší, neboť se týká tvorby zákonů jako jednoho, i když nejvýznamnějšího druhu právních předpisů.

Při právo tvorbě samosprávy a její zákonné úpravě státem se vyvažují zájmy státu, samosprávy i jednotlivce. Jednotlivec je ve dvojediném postavení, neboť jednak se skrze své volené zástupce podílí na právo tvorbě a zároveň je povinen se právem řídit. Stát může regulovat právo tvorbu územní samosprávy. Nemůže ji však zcela zrušit, stejně jako nemůže zrušit ekonomickou podstatu samosprávy (rozpočet, vlastní majetek a příjmy), jelikož by tím samosprávu fakticky zrušil při jejím formálním zachování.⁹

2.1 Vývoj místní právo tvorby na Moravě, ve Slezsku a v Čechách

V období habsburské monarchie existoval rámcový říšský zákon o obcích, který byl na Moravě, ve Slezsku a v Čechách prováděn jednotlivými zemskými zákony. Tento samosprávný trialismus díky recepci rakouského říšského práva přetrval *de iure* až do vzniku národních výborů po 2. světové válce. Obecní úřady umožňovaly obcím vydávat nařízení v mezích zákonů, ovšem bez výslovného zákonného zmocnění, pro území své obce v oboru policejním, pokud nebyla příslušná oblast vyhrazena jiným úřadům. Nařízení přijímal obecní výbor a v případě naléhavosti obecní představený (starosta).

Po roce 1918 se obce řídily dosavadními zemskými obecními řády, byly přijaty změny terminologie obecních orgánů – obecní výbor se stal obecním zastupitelstvem, představenstvo se staršími radou s radními a představený starostou, jinak však vlastní úprava právo tvorby obcí dotčena nebyla ani změnou ústavy. V období 1. Československé republiky bylo zachováno zemské zřízení, ovšem již jen v klasické podobě územní samosprávné jednotky, jelikož stát byl unitární s ústavní autonomií pro Podkarpatskou Rus. V roce 1920 byl

⁹ KOUDELA, Zdeněk. *Právní předpisy samosprávy*. 2008. Kapitola 1, Základní pojmy a stručná komparace, s. 23-24.

přijal zákon o zřízení župních a okresních úřadů, který umožňoval župnímu zastupitelstvu omezenou delegovanou právo tvorbu, a to prováděcí předpisy k zákonům na základě zmocnění vlády, statuty župních ústavů a zařízení a v mezích zákonů a nařízení předpisy o správě jmění obcí, okresů a žup a o dozoru nad hospodařením s tímto jměním. Župní zřízení se však na Moravě, ve Slezsku a Čechách nerealizovalo. Stejná odvozená normotvorná působnost zemského zastupitelstva byla po realizaci zákona č. 125/1927 Sb., o organizaci politické správy, který rušil župy a potvrzoval existenci samosprávných zemí v čele se zastupitelstvem a zemským prezidentem (Morava a Slezsko byly sloučeny v jednu Moravsko-slezskou zemi). Zemské zastupitelstvo bylo oprávněno jednat o návrzích právních předpisů při přítomnosti 2/3 všech jeho členů. Nově však bylo dáno právo politickým úřadům (zemské a okresní úřady) vydávat právní předpisy k zajištění veřejného pořádku. Okresní úřady rovněž mohly vydávat nařízení v oboru místní policie, pokud je nevydala obec sama anebo pokud se mělo týkat území více obcí.

V roce 1945 se utvořily jako revoluční správní orgány místní, okresní a zemské národní výbory, které se řídily dosavadní působností obcí, okresů a zemí. Nová ústava č. 150/1948 Sb. zavedla krajské zřízení namísto dosavadního zemského a v § 90 odst. 3 umožňovala sekundární i terciární právo tvorbu národních výborů na základě zákonného zmocnění v zákoně i v nařízení vlády. Tato neměla obecný charakter, ale jen existovala speciální zmocnění pro přijetí konkrétních právních předpisů krajských a okresních národních výborů. Ústavním zákonem a prováděcím zákonem o národních výborech roku 1954 došlo k rozšíření normotvorné působnosti, kde bylo již zakotveno obecné právo národních výborů v mezích jejich působnosti pro plnění svých úkolů přijímat obecně závazné nařízení. Nařízení muselo být v souladu nejen s ústavou a zákony, ale i s předpisy ministrů, ministerstev, ústředních úřadů a národních výborů vyššího stupně. Rovněž Ústava z r. 1960 potvrdila právo národních výborů vydávat obecně závazné nařízení, přičemž konkrétní úprava byla v dříve vydaném novém zákoně o národních výborech. Všechny národní výbory tak mohly vydávat pro plnění svých úkolů obecně závazná nařízení, která nesměla být v rozporu se zákony a jinými právními předpisy, včetně obecně závazných nařízení národních výborů vyšších stupňů. V roce 1967 byl přijat nový zákon o národních výborech, který neznamenal žádný zásadní zlom v dané právo tvorbě národních výborů, úprava obecně závazných nařízení byla stručnější než předchozí. Nově však bylo upraveno rušení obecně

závazných nařízení, pokud byla v rozporu se zákonem nebo jiným obecně závazným předpisem včetně obecně závazného nařízení národního výboru vyššího stupně.

Novou úpravu právo tvorby obcí přinesla změna ústavy v roce 1990 a následně zákon č. 367/1990 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů.¹⁰

2.2 Ústavní základ vydávání místních právních předpisů

Pravomoc vydávat místní právní předpisy je důležitou součástí samostatné působnosti obcí a krajů, která má svůj základ v ustanoveních Ústavy České republiky.

Čl. 104 odst. 3 Ústavy - zde může obec či kraj vydávat původní (originální) právní předpisy – obecně závazné vyhlášky, k nimž není potřeba výslovného zákonného zmocnění.

Čl. 79 odst. 3 Ústavy – k přijetí právního předpisu je třeba výslovného zákonného zmocnění, v oblasti státní výkonné moci – nařízení, jde o prováděcí právní předpis.¹¹

2.3 Působnost místních právních předpisů

2.3.1 Věcná působnost

Věcnou působností se rozumí oblast společenských vztahů v rámci veřejné správy, které jsou právními předpisy územní samosprávy upravovány. Pro věcnou působnost právních předpisů územní samosprávy je určující, že mohou být vydány jen k plnění úkolů obce nebo kraje v rámci řešení místních záležitostí veřejné správy, která je svěřena obci či kraji. Do věcné působnosti spadá jak přenesená působnost, tak i samostatná působnost. Vždy je určující pro ústavnost a zákonnost právního předpisu územní samosprávy, aby nepřekračo-

¹⁰ KOUDELKA, Zdeněk. *Právní předpisy samosprávy*. 2008. Kapitola 1, Základní formy a stručná komparace, s. 40-45.

¹¹ GROSPÍČ, Jiří. *Místní právní předpisy a jejich tvorba*. 2005. Kapitola 1, Ústavní základ vydávání místních právních předpisů, s. 8-9.

val věcnou působnost obce či kraje. Právními předpisy samosprávy se nemůže protiústavně zasahovat do kompetencí státu a základních práv a svobod.¹²

2.3.2 Územní působnost

Územní působností se rozumí rozsah území, na němž konkrétní právní předpis územní samosprávy upravuje určitý okruh společenských vztahů. Územní působnost obecně závazné vyhlášky a nařízení se vztahuje na administrativní teritorium obce či kraje, které je vydaly. V případě statutárních měst dělených na městské části či obvody může zastupitelstvo či rada statutárního města na základě statutu vydat právní předpis územní samosprávy i jen pro jednu či více městských částí, byť z úrovně města. Územní působnost právních předpisů územní samosprávy pro území obce či kraje vyplývá přímo ze zákona o obcích i zákona o krajích a ústavního charakteru obce a kraje jako veřejnoprávní územní korporace.

Při regulaci určitých činností je nutné, aby obec stanovila, v jakých místech je určitá činnost omezena či zakázána, může tak učinit i pro celé své území. Jinak je narušen princip právní jistoty.¹²

2.3.3 Osobní působnost

Právní předpisy územní samosprávy působí vůči všem osobám na území obce či kraje, fyzickým i právnickým podle předmětu úpravy. Může se tak stát, že právní předpis územní samosprávy působí i vůči jiným veřejnoprávním korporacím (jiné obci, kraji, státu). Stane se to tehdy, jestliže část majetku na území obce či kraje patří jiné obci, kraji či státu a kde jsou zavázáni k určité povinnosti právním podpisem územní samosprávy např. jako vlastníci nemovitostí na území obce anebo tehdy, jestliže obec podniká a má na území jiné obce svou podnikatelskou provozovnu.¹²

¹² KOUDELKA, Zdeněk. *Právní předpisy samosprávy*. 2008. Kapitola 3, Působnost právních předpisů územní samosprávy, s. 70, 87-88, 92.

2.3.4 Časová působnost

Časovou působností se rozumí možnost aplikace právních norem obsažených v právních předpisech územní samosprávy příslušnými subjekty. Z tohoto hlediska jsou rozhodující pojmy:

- **platnost právního předpisu**, která nastává dnem řádného vyhlášení, což je den zveřejnění na úřední desce obce nebo ve věstníku kraje, právní předpis se tak stává součástí platného právního řádu na daném území,
- **účinnost právního předpisu**, což je den uvedený v právním předpisu, nejdříve však den platnosti. Pokud účinnost uvedena není, nastává 15. dnem po vyhlášení.

Časová působnost se ovšem hodnotí i z hlediska aplikace na právní vztahy vzniklé před účinností právního předpisu. Zde se rozeznávají právní předpisy územní samosprávy:

- **bez zpětné účinnosti (neretroaktivní)**, u nich se normy použijí jen na právní vztahy vzniklé po vydání právního předpisu,
- **s nepravou zpětnou účinností (nepravá retroaktivita)**, u nichž se normy použijí na právní vztahy vzniklé i před účinností právního předpisu, ale jen na tu jejich část, která nastala po účinnosti,
- **s pravou zpětnou účinností (pravá retroaktivita)**, u nichž se normy použijí na právní vztahy vzniklé i před účinností právního předpisu, a to i zpětně, na tu jejich část, která nastala před účinností.¹³

2.4 Náležitosti a struktura místních právních předpisů

Základním obsahovým požadavkem na právní předpisy je, že musí být formulovány srozumitelně a předvídatelně.

Zákon č.128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o obcích) a zákon č. 129/2000 Sb., o krajích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon

¹³ KOUDELKA, Zdeněk. *Právní předpisy samosprávy*. 2008. Kapitola 3, Působnost právních předpisů územní samosprávy, s. 92-93.

o krajích) kladou na právní předpisy územní samosprávy malé formální požadavky. Pokud se týká struktury, tak s výjimkou označení vydavatele a podpisů žádné. Je vhodné pro obce i kraje a velmi přínosné pro jim podřazené osoby, aby jejich právní předpisy respektovaly určité formální náležitosti plynoucí z právní nauky a naší právní tradice tak, aby každý právní předpis územní samosprávy byl osobám co nejsrozumitelnější a dovedly se v nich dobře orientovat.

K náležitostem obsahu právních předpisů územní samosprávy patří:

- označení vydavatele,
- název,
- úvodní věta,
- vlastní text,
- odkazy a poznámky,
- podpisy,
- přílohy.

Z výše uvedených náležitostí jsou ze zákona nutné jen označení vydavatele, podpisy a dále vlastní text, který zákon předpokládá mlčky. Z logiky věci vyplývá, že bez vlastního textu by nešlo o žádný právní předpis ať již platný či neplatný, ale nicotný právní akt. Další náležitosti se použijí buď z hlediska požadavků právní vědy (název, úvodní věta) nebo pro lepší orientaci osob v právních předpisech územní samosprávy (odkazy a poznámky, přílohy).¹⁴

2.4.1 Označení vydavatele

Vydavatelem právního předpisu územní samosprávy je vždy obec či kraj, a to v přenesené působnosti, protože část státní správy přenáší stát na obec jako územní veřejnoprávní korporaci (právní osobu veřejného práva), nikoliv na konkrétní orgán (obec-

¹⁴ KOUDELKA, Zdeněk. *Právní předpisy samosprávy*. 2008. Kapitola 4, Náležitosti a struktura právních předpisů územní samosprávy, s. 94.

ní úřad, rada), i když ten je k vlastnímu rozhodování jménem obce příslušný. Označení vydavatele právního předpisu územní samosprávy v samostatné působnosti se skládá ze slov *Obec (Město), kraj* a názvu příslušné obce či kraje, které právní předpis v samostatné působnosti vydaly.

V případě přenesené působnosti tak sice zákon neříká výslovně totéž, ale protože nelze užít označení *Obecní úřad (Městský úřad, Magistrát města), Krajský úřad*, postupuje se zde při označení vydavatele stejně jako u právních předpisů v samostatné působnosti. Zákon o krajích i o obcích totiž vylučuje, aby označení úřadu, kterým se jinak označují písemnosti v přenesené působnosti, bylo umístěno na nařízeních obce či kraje.¹⁵

2.4.2 Název

Po označení vydavatele by měl následovat název právního předpisu, tedy buď *obecně závazná vyhláška*, nebo *nařízení*. Za pojmem obecně závazná vyhláška či nařízení by mělo následovat jejich číslo a rok vydání. Používá se číslování právních předpisů obcí v rámci kalendářního roku po vzoru Sbírky zákonů (např. č. 11/1998). V obcích je nutné používat jednu číselnou řadu pro všechny právní předpisy obce, a ne zvlášť pro obecně závazné vyhlášky a zvlášť pro nařízení. V případě krajů zákon o krajích stanoví průběžné číslování v rámci kalendářního roku podle pořadí publikace ve Věstníku právních předpisů kraje. Dále by měl právní předpis územní samosprávy obsahovat datum přijetí příslušným orgánem. Toto datum sice nemá žádné právní důsledky ve vztahu k platnosti a účinnosti, ale má vypovídací schopnost o tom, na kterém zasedání zastupitelstva či rady byl právní předpis přijat. Toto datum samozřejmě musí být starší anebo nejvýše současné s datem platnosti a účinnosti. Po datu přijetí by měl následovat vlastní název právního předpisu (např. o místních poplatcích). Název by měl být co nejvýstižnější a nejstručnější.¹⁵

¹⁵ KOUDELKA, Zdeněk. *Právní předpisy samosprávy*. 2008. Kapitola 4, Náležitosti a struktura právních předpisů územní samosprávy, s. 95-98.

2.4.3 Úvodní věta

Úvodní věta předchází vlastnímu textu a zní: „*Zastupitelstvo se usneslo (rada se usnesla) na této obecně závazné vyhlášce (tomto nařízení).*“ Některé obce často do úvodní věty dávají, na kterém zasedání zastupitelstva či schůzi rady byl právní předpis přijat a určí jej datem anebo číslem zasedání v rámci volebního období či oběma způsoby. Datum přijetí je však lépe uvést v rámci názvu právního předpisu. Číslo zasedání má pro osoby nezúčastněné přímo na činnosti zastupitelstva či rady velmi malou vypovídací schopnost, a proto je zbytečné jej v právním předpisu uvádět. Některé obce v úvodní větě uvádějí, na základě jakých ustanovení byl právní předpis přijat. Z hlediska přehlednosti a výstižnosti pro občany je vhodné uvádět v právních předpisech jen údaje se skutečnou informativní hodnotou. Obdobný postup není vhodný ani u krajů.¹⁶

2.4.4 Vlastní text a jeho struktura

Vlastní text právního předpisu územní samosprávy může a nemusí obsahovat preambuli (prohlášení), vždy však obsahuje právně závaznou část. Ve vlastním textu je obsažena právní úprava, kterou chce zastupitelstvo nebo rada upravit společenské vztahy. V textu místních právních předpisů nemá být opisován text jiných právních předpisů, ty mohou být uvedeny v poznámce pod čarou. Takováto nadbytečnost však sama o sobě nezpůsobuje nezákonnost právních předpisů samosprávy, pokud není toto opakování jiného právního předpisu v rozporu s ústavou či zákonem.

- **Preambule**

Nebývá obvykle součástí místních právních předpisů.

- **Právně závazná část**

Právně závazná část je podstatou každého právního předpisu, v níž by měly být obsaženy vlastní právní normy, závazně upravující chování osob v určitých situacích.

¹⁶ KOUDELKA, Zdeněk. *Právní předpisy samosprávy*. 2008. Kapitola 4, Náležitosti a struktura právních předpisů územní samosprávy, s. 98-99.

- **Výjimky**

Ke konci právního předpisu se uvádí případný způsob a podmínky pro povolení výjimky z pravidla stanoveného právním předpisem.

- **Závěrečná ustanovení**

V předposledním článku bývá případné zrušovací ustanovení s přesným názvem a číselným označením zrušovaných obecně závazných vyhlášek či nařízení. V posledním článku je pak obvyklé uvádět účinnost předpisu, pokud obec nechce využít ustanovení zákonů o obcích a o krajích, že právní předpis nabývá účinnosti, není-li uvedeno jinak, 15. dnem po dni vyhlášení.

2.4.5 Odkazy a poznámky

Problematika upravená místním právním předpisem je často zároveň upravena částečně některým jiným předpisem, respektive existují blíže navazující předpisy. Proto jsou pro snadnější orientaci těch, kteří budou právní předpis aplikovat, uváděny v textu odkazy a poznámky, aniž by se muselo v daném právním předpise opisovat související text jiných právních předpisů.

Odkazem se rozumí ustanovení přímo v textu právního předpisu, které odkazuje na určitý jiný právní předpis.

Poznámkou (vysvětlivkou) pod čarou se rozumí skutečnost, že se určitý pojem definuje tak, jak je tomu v jiném právním předpise, vyjádřena obecnou formulí: *podle zvláštních předpisů*. Za touto formulí je pak číslo poznámky, v níž je tento zvláštní předpis uveden pod čarou mimo vlastní text místního právního předpisu.¹⁷

2.4.6 Podpisy

Obecně závazná vyhlášky a nařízení musí být podepsány příslušnými osobami, a to přímo na svém originále a v jiných textech uvedením jména osob, které je podepsaly.

¹⁷ KOUDELKA, Zdeněk. *Právní předpisy samosprávy*. 2008. Kapitola 4, Náležitosti a struktura právních předpisů územní samosprávy, s. 102-107.

Ze zákona má právní předpis obce podepisovat starosta a místostarosta, ve statutárních městech primátor a jeho náměstek. V případě kraje jeho právní předpisy podepisuje hejtman a náměstek hejtmana.¹⁷

2.4.7 Přílohy

V místních právních předpisech bývají někdy uváděny přílohy. Jde o část právního předpisu, která se umísťuje na závěr až za podpisy a obsahuje některé konkrétní údaje (seznam míst prohlášených za veřejná prostranství, rozdělení statutárního města na městské části apod.) I příloha právního předpisu je jeho právně závaznou součástí. Příloha musí být zároveň s právním předpisem územní samosprávy schválena přijímajícím orgánem a spolu s ním vyhlášena. Jakékoliv změny s výjimkou opravy písařských a gramatických chyb v ní lze tedy provést jen formou novelizujícího právního předpisu.¹⁸

2.5 Obecně závazné vyhlášky

Obecně závazné vyhlášky obcí a krajů jsou originární sekundární právní předpisy. Jsou to předpisy podzákonné a neodvozené.

Obecně závazné vyhlášky mohou upravovat cokoliv v mezích samostatné působnosti zastupitelstva. Ukládat povinnosti fyzickým a právnickým osobám obecně závaznou vyhláškou je možné, jen stanoví-li tak zákon. Vyhlášky nemohou zasahovat do soukromoprávních vztahů. Nemohou tedy upravovat vztahy mimo oblast veřejné správy, i když jednou ze stran je obec nebo kraj. Nemůže proto být vydána obecně závazná vyhláška upravující např. chování nájemců obecních bytů, protože jde o věc soukromoprávní. Obecně závazné vyhlášky také nemohou stanovovat nové skutkové podstaty správních deliktů, nové druhy sankcí, případně podrobněji formulovat skutkové podstaty trestných činů.¹⁹

¹⁸ Zdeněk Koudelka. *Právní předpisy samosprávy*. 2008. Kapitola 4, Náležitosti a struktura právních předpisů územní samosprávy, s. 109.

2.6 Nařízení obcí a krajů

Nařízení obcí a krajů jsou derivativní sekundární právní předpisy. Jsou to předpisy podzákonné, odvozené a prováděcí.

Uplatňuje se zde zásada *secundum et intra legem* (přesně podle zákona). Správní právo zařazuje pod pojem nařízení všechny formy právních předpisů s charakteristickými znaky podzákonnosti, abstraktnosti, obecnosti a jednostrannosti. Dříve byly tyto předpisy označovány jako normativní správní akty.

Nařízení schvaluje rada (obce, kraje) a musí být v souladu se zákony a jinými právními předpisy.¹⁹

¹⁹ HORZINKOVÁ, Eva. *Základy organizace veřejné správy v ČR*. 2008 Kapitola 7, Právní předpisy samosprávy, s. 95-98

3 LEGISLATIVNÍ PROCES

Při vydávání právních předpisů samosprávy musí být dodržen zákonem stanovený postup, a to pod sankcí neplatnosti. Místními orgány by měly při legislativním procesu vycházet ze Zásad pro vydávání obecně závazných vyhlášek okresními úřady a obcemi ve věcech státní správy, které vydala vláda svým usnesením č. 236/1991, publikovaným ve Věstníku vlády ČR pro okresní úřady a orgány obcí č. 4/1991. Jde o interní normativní akt, který není obecně závazný.²⁰

3.1 Proces tvorby

Samospráva své právní předpisy přijímá skrze své orgány určené ústavou a zákonem. Obecně závazné vyhlášky podle čl. 104 odst. 3 Ústavy je oprávněno přijímat zastupitelstvo obce či kraje (samostatná působnost). Nařízení obce či kraje dle článku 79 odst. 3 Ústavy (přenesená působnost) přijímá rada. Přijetí se děje formou usnesení přijatým nadpoloviční většinou všech členů. Výjimka je stanovena pro malé obce, v nichž nepůsobí rada, zde přijímá i nařízení obce zastupitelstvo obce v přenesené působnosti.

Přijetí obecně závazné vyhlášky může ze zákona navrhnout zastupitelstvu rada, členové zastupitelstva, výbory zastupitelstva a tajemník obecního úřadu zastupitelstvu obce či ředitel krajského úřadu zastupitelstvu kraje, kteří mají na zasedání zastupitelstva hlas poradní. Není vyloučeno, že na základě jednacího řádu či jiného předpisu může navrhnout přijetí obecně závazné vyhlášky i jiný orgán (např. komise, orgán městské části či zastupitelé městských částí vůči zastupitelstvu města apod.) Právo občanů územní samosprávy požadovat projednání určité věci v samostatné působnosti územní samosprávy zastupitelstvem, je-li tato žádost podepsána 0,5% občanů obce či 1000 občanů kraje, vede k závěru, že obecně závaznou vyhlášku může takto navrhnout i skupina občanů. Přijetí nařízení radě může ze zákona navrhnout každý člen rady a tajemník radě obce a ředitel radě kraje, jež mají na zasedání hlas poradní. V případě nařízení v přenesené působnosti je možné, aby

²⁰ HORZINKOVÁ, Eva. *Základy organizace veřejné správy*. 2008. Kapitola 7, Právní předpisy samosprávy, s. 91-92.

jiné nadřazené orgány (vláda, ministerstvo) stanovily podrobnosti přijímání takového nařízení, včetně úpravy procesu navrhování, svými právními předpisy.

Navrhovatel by měl zvláště v případě důležitějších místních právních předpisů k návrhu připojit důvodovou zprávu, v níž objasní účel právní úpravy i z jakých zásad vychází (motiv, zájem a cíl právní úpravy)

Důvodová zpráva má obsahovat:

- zda právní předpis bude mít dopad na rozpočet obce či kraje, a to jednak v roce přijetí, a dále, zda si realizace právního předpisu územní samosprávy vyžádá i náklady v dalších letech,
- stanoviska orgánů, které byly požádány o vyjádření (policejní útvar ve věci obecně závazné vyhlášky o veřejném pořádku),
- vyjádření subjektů, o něž nepožádal, ale byla mu doručena iniciativně, zvláště budou-li navrhovanou právní úpravou přímo dotčeny, to však není zákonná povinnost
- vhodné je uvést v případě různých stanovisek obsahujících námitky, zda bylo námitkám vyhověno či z jakých důvodů nebyly akceptovány.

Okamžik schválení není pro právní vztahy upravené právními předpisy příliš významný. Den schválení by však měl být uveden v záhlaví právního předpisu, aby si případně mohl každý zpětně snadno vyhledat a nahlédnout do příslušného zápisu ze zasedání zastupitelstva nebo rady. Schválení přijímajícím orgánem je dokončeno již okamžikem hlasování, nikoliv až podepsáním příslušnými funkcionáři, neboť nemají právo veta. Charakter právního předpisu však vyžaduje, aby byl vyhotoven písemně. Po podepsání starostou a místostarostou v případě právního předpisu obce nebo po podepsání hejtmanem a jeho náměstkem v případě právního předpisu kraje může být přikročeno k jeho vyhlášení formou vyvěšení na úřední desku obce nebo zveřejněním ve Věstníku právních předpisů kraje.

Schválením právního předpisu územní samosprávy se stává schválený text neměnným. Do textu lze neformálně po schválení zasahovat jen za účelem opravy písařských a grama-

tických chyb. Obsahové chyby lze odstranit jen novelou příslušného právního předpisu, tedy přijetím nové obecně závazné vyhlášky nebo nařízení.²¹

3.2 Publikace a evidence místních právních předpisů

Předpokladem platnosti a účinnosti právních předpisů orgánů samosprávy je jejich publikace zákonem stanoveným způsobem. Publikace je kvalifikované zveřejnění právních předpisů stanovenou formou, obecně je užíván pojem vyhlášení právních předpisů. Vyhlášení je rozhodující formální podmínkou platnosti právního předpisu. Pokud není předpis zákonným způsobem vyhlášen, nelze jej aplikovat. Není tedy závazný.

Obec vyhláší právní předpisy na úřední desce obecního úřadu. Vyhlášení se provede tak, že se právní předpis obce vyvěsí na úřední desce po dobu 15 dnů. Dnem vyhlášení právního předpisu obce je první den jeho vyvěšení na úřední desce. Pokud není stanovena účinnost pozdější, nabývají právní předpisy obce účinnosti patnáctým dnem po vyhlášení. Vyžaduje-li to naléhavý obecný zájem, lze výjimečně stanovit dřívější počátek účinnosti, nejdříve však dnem vyhlášení. Součástí originálu právního předpisu obce má být údaj o okamžiku vyvěšení a sejmutí z úřední desky a podpis toho, kdo tyto úkony provedl. Takový originál právního předpisu obce je listinou vzniklo při výkonu veřejné moci a má presumpci správnosti. Obec vede evidenci právních předpisů, které vydala. Evidence právních předpisů obsahuje číslo a název právního předpisu, datum jeho schválení, datum nabytí jeho platnosti, datum nabytí jeho účinnosti, popřípadě i datum pozbytí jeho platnosti. Právní předpisy obce se označují pořadovými čísly. Číselná řada se uzavírá vždy koncem každého kalendářního roku.

Kraj vyhláší právní předpisy ve Věstníku právních předpisů kraje. Věstník vydává kraj v postupně číslovaných částkách označených pořadovými čísly. Právní předpisy kraje se ve Věstníku označují pořadovým číslem. Číselná řada právních předpisů kraje jednotlivých částek Věstníku se uzavírá koncem každého kalendářního roku. Věstník musí být každému přístupný na krajském úřadu, na obecních úřadech v kraji a na Ministerstvu vnit-

²¹ KOUDELKA, Zdeněk. *Právní předpisy samosprávy*. 2008. Kapitola 5, Přijímání právních předpisů územní samosprávy, s. 111-118.

ra. Právní předpis kraje nabývá platnosti dnem vyhlášení ve Věstníku. Dnem vyhlášení je den rozeslání příslušné částky Věstníku. Den rozeslání částky Věstníku se uvádí v jejím záhlaví. Právní předpis kraje nabývá účinnosti patnáctým dnem po vyhlášení ve Věstníku, pokud není stanoveno jinak. Účinnosti může právní předpis nabýt i v pozdější den, pokud je to v něm stanoveno. Vyžaduje-li to naléhavý obecný zájem, lze stanovit účinnost dřívější, nejdříve však dnem vyhlášení.

Právní předpisy obce a jejich evidence musí být každému přístupny u obecního úřadu v obci, která je vydala. Obec zašle obecně závaznou vyhlášku po dni jejího vydání Ministerstvu vnitra a nařízen krajskému úřadu. Kraj zašle obecně závaznou vyhlášku neprodleně po jejím vyhlášení Ministerstvu vnitra a nařízení věcně příslušnému ministerstvu nebo jinému ústřednímu správnímu úřadu.²²

3.3 Rušení a změna místních právních předpisů

Zvláštní pečlivost je nutné věnovat při přípravě právního předpisu měnícího (novelizujícího) jiný právní předpis. Navrhovatel musí připravit návrh s vědomím, že text novelizujících ustanovení se stává součástí původního právního předpisu. Je tedy nutné velkou pozornost věnovat členění právního předpisu a případně pro novelizující právní předpis použít členění na paragrafy, jestliže novelizovaný právní předpis používá členění na články, aby se tak předešlo záměně. Navrhovatel by měl vždy přistoupit k přímé novele starších právních předpisů a nespolehat se na pravidlo, že mladší právní předpis ruší starší, jelikož to se netýká vztahu novějších právních předpisů k právním předpisům řešícím speciální oblast (zvláštní právní předpis má přednost před obecným). Rovněž není příliš vhodné, aby se jedním právním předpisem měnilo více dřívějších právních předpisů, i když to není postup nezákonný či dokonce protiústavní. Nelze však nařízením jako předpisem v přenesené

²² HORZINKOVÁ, Eva. *Základy organizace veřejné správy*. 2008. Kapitola 7, Právní předpisy samosprávy, s. 92-94.

působnosti měnit obecně závaznou vyhlášku jako předpis v samostatné působnosti a naopak.²³

Pokud se právní předpis dostane do rozporu s právními předpisy vyšší právní síly, je povinností příslušného orgánu takový právní předpis zrušit. Rušení právních předpisů lze rozdělit na rušení:

- podle rozsahu (částečné, úplné),
- podle míry nahrazení právního předpisu,
- podle subjektu rušení (obec či kraj, Ústavní soud).

Právní předpis lze rušit částečně, a to podle jeho struktury od největších dílčích celků (hlav, oddílů) přes články až po vypouštění jednotlivých slov, tedy i jen jednotlivá ustanovení. Lze rozhodnout též, že budou vypuštěny jedna či více příloh, pokud jsou součástí právního předpisu. Úplným zrušením pozbývá právní předpis platnosti a přestává být ve svém celku součástí právního řádu. Rušený právní předpis je zrušen dnem účinnosti rušícího právního předpisu, pokud není uvedeno jinak, nebo vykonatelností rozhodnutí státního orgánu příslušného k rušení právního předpisu. Jak při částečném, tak při úplném rušení právního předpisu může být daná oblast společenských vztahů nadále právně regulována jiným novým právním předpisem anebo může být nadále tato oblast neupravená právními předpisy (abrogace).²⁴

²³ KOUDELKA, Zdeněk. *Právní předpisy samosprávy*. 2008. Kapitola 5, Přijímání právních předpisů územní samosprávy, s. 129.

²⁴ KOUDELKA, Zdeněk. *Právní předpisy samosprávy*. 2008. Kapitola 8, Rušení předpisů územní samosprávy, s. 161-168.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 OBECNĚ ZÁVAZNÉ VYHLÁŠKY OBCÍ V OKRESE ZLÍN

Cílem práce je zmapovat vydané obecně závazné vyhlášky v jednotlivých obcích okresu Zlín, porovnat je s přehledem nejčastěji vydávaných právních předpisů s ohledem na jejich zaměření. Okres Zlín jsem si zvolila z důvodu, že je to region, ze kterého pocházím, a problematika vyhlášek mne zajímá.

V další části práce se zaměřím na místní poplatky vybírané v městě Zlíně. Zvláště se pokusím zhodnotit jejich legislativní proces a zákonné náležitosti. Oblast jsem si vybrala, protože regulaci místních poplatků se věnuje nejvíce obecně závazných vyhlášek v okrese Zlín.

Okres Zlín je tvořen následujícími obcemi:

Bělov, Biskupice, Bohuslavice nad Vlání, Bohuslavice u Zlína, Bratřejov, Brumov–Bylnice, Březnice, Březová, Březůvky, Dešná, Dobrkovice, Dolní Lhota, Doubravy, Drnovice, Držková, Fryšták, Halenkovice, Haluzice, Horní Lhota, Hostišová, Hrobice, Hřívínův Újezd, Hvozdná, Jasenná, Jestřabí, Kaňovice, Karlovice, Kašava, Kelníky, Komárov, Křekov, Lhota, Lhotsko, Lípa, Lipová, Loučka, Ludkovice, Luhačovice, Lukov, Lukoveček, Lutonina, Machová, Mysločovice, Napajedla, Návojná, Nedašov, Nedašova Lhota, Neubuz, Oldřichovice, Ostrata, Otrokovice, Pertůvka, Podhradí, Podkopná Lhota, Pohořelice, Poteč, Pozlovice, Provodov, Racková, Rokytnice, Rudimov, Sazovice, Sehradice, Slavičín, Slopné, Slušovice, Spytihněv, Šanov, Šarovy, Štítná nad Vlání-Popov, Tečovice, Tichov, Tlumačov, Trnava, Ublo, Újezd, Valašské Klobouky, Velký Ořechov, Veselá, Vizovice, Vlachova Lhota, Vlachovice, Vlčková, Všemina, Vysoké Pole, Zádveřice-Raková, Zlín, Želechovice nad Dřevnicí, Žlutava.

V okrese Zlín se nachází 5 obcí s rozšířenou působností (Luhačovice, Otrokovice, Valašské Klobouky, Vizovice a Zlín) a 8 obcí s pověřeným obecním úřadem (Brumov–Bylnice, Luhačovice, Napajedla, Otrokovice, Slavičín, Valašské Klobouky, Vizovice a Zlín). V okrese je celkem obcí 87, z toho 10 měst a 1 městys (Pozlovice).

Okres Zlín je součástí Zlínského kraje, který vznikl k 1. lednu 2000 na základě ústavního zákona Parlamentu České republiky č. 347/1997 Sb., o vytvoření vyšších územních správních celků a o změně ústavního zákona České národní rady č. 1/1993 Sb., Ústava

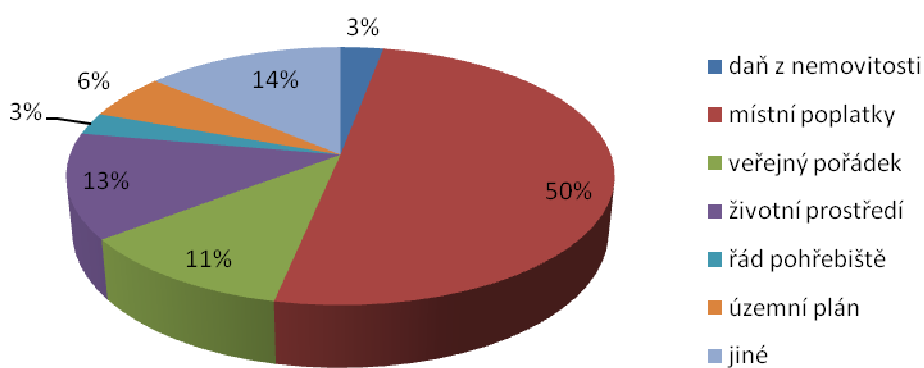
České republiky, jako jeden ze čtrnácti krajů České republiky. Okres se nachází v centrální části kraje a sousedí se všemi zbývajícími okresy – na jihozápadě s Uherskohradišťským, na severozápadě s Kroměřížským a na severovýchodě se Vsetínským. Na východě hraničí se Slovenskou republikou. Rozlohou 1 034 km² je druhým největším okresem Zlínského kraje. Pokrývá 26 % jeho území.²⁵

4.1 Statistika obecně závazných vyhlášek vydaných v okrese Zlín

Z informací, které jsem získala, jsem zpracovala přehled obecně závazných vyhlášek (dále jen OZV), které platí v obcích okresu Zlín. Vyhlášky jsou rozříděny do sedmi kategorií, podle hlediska jejich věcné působnosti a četnosti jejich výskytu. Do statistiky jsou zahrnuty OZV, které nabývají účinnost nejpozději 31. 12. 2009. Na novelizace, které byly zvláště u místních poplatků velmi četné, na zrušující a zrušené OZV, nebyl brán zřetel.

Obrázek 1 OZV podle jednotlivých kategorií

OZV vydané v okrese Zlín (v %)

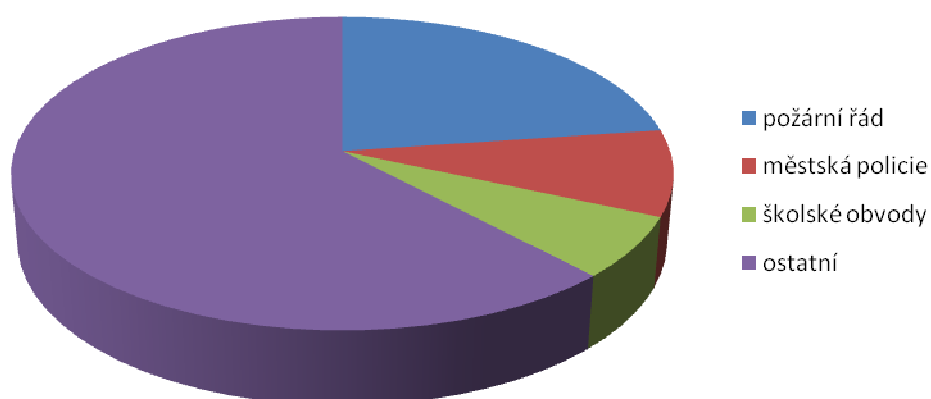

²⁵ Český statistický úřad [online]. [cit. 2010-03-20]. Dostupný z WWW: http://www.zlin.czso.cz/xz/redakce.nsf/i/okres_zlin.

Nejvíce OZV, které obce vydali, se týkají místních poplatků, v celkovém součtu se jedná o 291 vyhlášek. Z této kategorie je nejvíce četný místní poplatek za komunální odpad a ze psa. V turisticky atraktivních lokalitách okresu, je to také místní poplatek lázeňský nebo rekreační pobyt (případně místní poplatek z ubytovací kapacity), například město Zlín tyto poplatky nevybírá, z důvodu podpory turistiky.

Dále pak mají vysoké zastoupení OZV, které se týkají životního prostředí, veřejného pořádku a jiné OZV. U kategorie životní prostředí je nejvíce vydávaná vyhláška o zabezpečování svozu, třídění a likvidace komunálního odpadu. Ve skupině jiných OZV převládají vyhlášky týkající se požárního řádu, městské policie a školských obvodů, ostatní vyhlášky měly velmi malý výskyt.

Obrázek 2 Další časté OZV (v %)

Nejmenší zastoupení má řád pohřebiště a daň z nemovitosti. Tyto OZV využívá jen necelých 19 % obcí a to hlavně obce s větším počtem obyvatel.

4.1.1 Místní poplatky

Obec může zavést jen ty místní poplatky, které jsou výslovně uvedené v zákoně s určením jejich zákonného názvu:

- místní poplatek ze psů,
- místní poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt,

- místní poplatek za užívání veřejného prostranství,
- místní poplatek ze vstupného,
- místní poplatek z ubytovací kapacity,
- místní poplatek za povolení vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst,
- poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj,
- místní poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů,
- místní poplatek za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace.

4.1.2 Veřejný pořádek

Do samostatné působnosti obce patří místní záležitosti veřejného pořádku. Veřejný pořádek je neurčitý pojem, jehož obsah je naplňován především praxí příslušných orgánů. Aby obec nepřekročila svou zákonnou příslušnost, vždy musí jít o místní záležitost.

Nejčastěji vydávané vyhlášky týkající se veřejného pořádku:

- regulace nežádoucích činností (regulace podmínek provozování výherních a hracích automatů, regulace chovu zvířat),
- noční klid,
- ochrana před alkoholismem,
- zimní údržba komunikací.

4.1.3 Životní prostředí

Nejčastěji vydávané vyhlášky týkající se životního prostředí:

- ochrana ovzduší,
- odpad (systém shromažďování, sběr, přeprava, třídění, využívání a odstraňování komunálního odpadu),
- čistota v obci.

4.1.4 Daň z nemovitosti

Daň z nemovitostí je tvořena daní z pozemků a daní ze staveb včetně bytů a nebytových prostor evidovaných v katastru nemovitostí. Tato daň je koncipována jako daň státní, spravovaná státními finančními orgány, i když je obec příjemce daně z nemovitostí na svém území.

4.1.5 Územně plánovací dokumentace

Do 1. 7. 2007 schvalovaly kraje a obce pro své území územní plány a vydávaly jejich závazné části formou obecně závazných vyhlášek. Od účinnosti nového zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů, došlo k přejmenování územního plánu kraje na zásady územního rozvoje kraje a dále byla změněna forma vyhlášení územně plánovací dokumentace z obecně závazných vyhlášek na opatření obecné povahy. Stávající územní plány a jejich závazné části vydané obecně závaznou vyhláškou podle dřívějších zákonů zůstaly v platnosti. Jejich změny však již musí být činěny dle nové právní úpravy.²⁶

4.1.6 Řád pohřebiště

Obce vydávají hřbitovní řád jako obecně závaznou vyhlášku v samostatné působnosti, která je dána tím, že hřbitovy jsou v naprosté většině provozovány obcemi a jsou v jejich vlastnictví.

Ve hřbitovních řádech je zpravidla upravena otevírací doba hřbitova, úkoly správce pohřebiště, pravidla pro propůjčování místa na pohřebišti apod.

4.1.7 Další OZV

Velmi četné byly také OZV týkající se požárního řádu obce, obecních symbolů a tržního řádu. Ve větších obcích se objevovali také OZV týkající se zřízení obecní policie a školských obvodů.

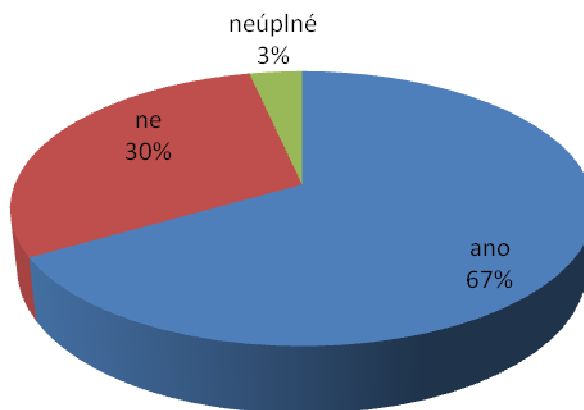
²⁶ KOUDELKA, Zdeněk. *Právní předpisy samosprávy*. 2008. Druhý díl, kapitola 11, Územně plánovací dokumentace, s. 280.

4.2 Zveřejňování vyhlášek na internetových stránkách obcí

V rámci studia vydávání obecně závazných vyhlášek jednotlivých obcí jsem narazila i na problematiku jejich dostupnosti širší veřejnosti. V rámci povinně zveřejňovaných údajů, by měly být texty obecně závazných vyhlášek dostupné na internetu, ale zjistila jsem, že ne ve všech případech tomu tak je. Některé obce neměly vyhlášky zveřejněné na internetových stránkách vůbec nebo údaje byly nekompletní a zastaralé.

Obrázek 3 *Obce zveřejňující OZV na internetu*

Zveřejňování OZV na internetu

Na jednotlivých internetových stránkách obcí jsou v nadpoloviční většině případů k dispozici platné OZV. Ale jak vyplývá z Obrázku 1, téměř třetina obcí v okrese Zlín OZV na svých stránkách nezveřejňuje, přestože mají zřízenou tzv. e-desku, na kterou vyvěšují pouze aktuální dokumenty. U 3 % obcí sice byly OZV vyvěšeny, ale informace byly neúplné nebo značně zastaralé. Příjemným překvapením bylo zjištění, že některé malé obce (např. Dešná) mají internetové stránky na vysoké úrovni a obsahují maximum informací.

U části obcí, které OZV nemají zveřejněné na svých internetových stránkách, byla bohužel i problematická domluva tyto informace získat. Úředníci byli značně neochotni poskytnout jakékoliv informace.

5 MÍSTNÍ POPLATKY VE MĚSTĚ ZLÍN

Obec může vybírat místní poplatky podle zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o místních poplatcích). Obec může zavést jen ty místní poplatky, které jsou výslovně uvedené v zákoně s určením jejich zákonného názvu a respektováním jejich maximální zákonné výše. Samotné rozhodnutí obce pro výběr místních poplatků i určení jejich výše je v samostatné působnosti obce a činí tak zastupitelstvo obecně závaznou vyhláškou. Vlastní správu vybírání místních poplatků provádí obecní úřad v přenesené působnosti. Obec nemusí vydat obecně závaznou vyhlášku o místních poplatcích a tedy místní poplatky vybírat.

Město Zlín vybírá tyto místní poplatky:

- ze psů,
- za užívání veřejného prostranství,
- za provozovaný výherní hrací přístroj,
- za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálního odpadu.

Občané mohou k platbě poplatků využít těchto možností:

- bezhotovostní platba na účet města,
- poštovní poukázka,
- hotovostní platba v pokladně.

Tabulka 1 Příjmy z místních poplatků v Kč

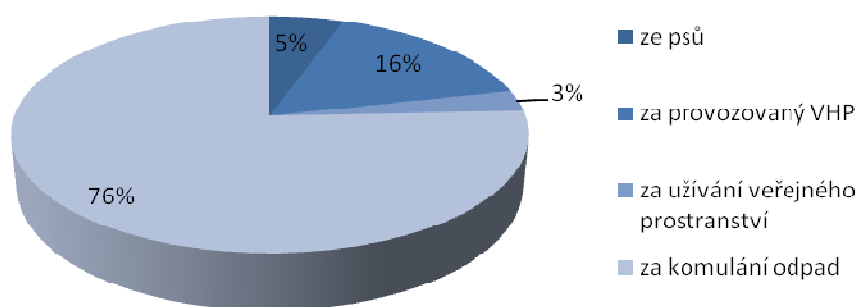
Poplatek	Rok				
	2004	2005	2006	2007	2008
ze psů	2 371 821 Kč	2 334 701 Kč	2 324 131 Kč	2 385 596 Kč	2 335 952 Kč
za provozovaný VHP	9 068 363 Kč	9 777 243 Kč	11 095 632 Kč	11 973 750 Kč	7 011 734 Kč
za užívání veřejného prostranství	1 851 198 Kč	1 560 614 Kč	1 559 765 Kč	1 302 607 Kč	1 261 661 Kč
za komunální odpad	32 404 335 Kč	32 209 107 Kč	32 434 225 Kč	33 079 178 Kč	33 029 206 Kč
Celkem	45 695 717 Kč	45 881 665 Kč	47 413 753 Kč	48 741 131 Kč	43 638 553 Kč

Zdroj: magistrát města Zlína

Dlouhodobě největší příjmy města z místních poplatků tvoří příjem poplatků za komunální odpad. V roce 2008 tvořil příjem za tento poplatek 76 % z celkových příjmů z poplatků. Druhý největší příjem byl z poplatku za VHP (16 %), část příjmů z tohoto poplatku je město povinno odvést finančnímu úřadu, zbytek město Zlín využívá na výdaje na kulturně-výchovné, zdravotní a sportovní účely. Zanedbatelnou část příjmů z poplatků, tvoří poplatek ze psů (v r. 2008 5%) a poplatek za využívání veřejného prostranství (pouze 3 %).

Obrázek 4 Podíl jednotlivých poplatků na celkové výši příjmů z místních poplatků v roce 2008

Podíl poplatků v roce 2008

Pro všechny poplatky vybírané ve statutárním městě Zlín, platí, že pokud poplatník nesplní ohlašovací povinnost, může mu být uložena pokuta až do výše 2 mil. Kč ve smyslu ustanovení § 37a zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů.

Tabulka 2 *Vývoj počtu dlužníků a dlužné částky za poplatek ze psa a komunální odpad*

Rok	2004	2005	2006	2007	2008
Počet dlužníků	10573	12589	7436	7388	6472
Dlužná částka	4 979 844 Kč	7 143 055 Kč	8 627 956 Kč	9 157 557 Kč	8 938 135 Kč

Zdroj: magistrát města Zlína

S dlužníky, kteří nezaplatí poplatek včas, bude zahájeno daňové řízení, podle platné legislativy. Dlužníkovi bude zaslán platební výběr s 50 % navýšením. Pokud dlužník dlužnou částku neuhradí, budou mu zasilány výzvy k zaplacení, poté je dlužná částka předána k vymáhání exekutorovi.

Mezi dlužníky jsou také občané s ukončeným trvalým pobytem na území statutárního města Zlína a občané s adresou trvalého pobytu na náměstí Míru 12.

5.1 Místní poplatek ze psů

Tento poplatek je stanoven obecně závaznou vyhláškou č. 8/2009 o místním poplatku ze psů. Je vydán na základě ustanovení § 14 odst. 2 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, a ustanovení § 10 písmeno d) a § 84 odst. 2 písmeno h) zákona č. 128/200 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů. Jedná se o poplatek s regulačním charakterem. Obec si v OZV stanoví hranici sazby tohoto poplatku a tím může ovlivnit zájem o chov psů v hustě obydlených lokalitách. Zákon o místních poplatcích stanoví maximální hranici poplatku i privilegované nižší maximální hranice poplatků pro osoby, které pobírají důchod jako jediný zdroj příjmů a osoby osvobozené od poplatků.

Obecně závazná vyhláška byla navržena Mgr. Hynkem Steskou, náměstkem primátora na 23. zasedání zastupitelstva města Zlína. Návrh byl zpracován ekonomickým a právním odborem města. Při hlasování bylo pro návrh 35 zastupitelů, žádný zastupitel se hlasování nezdržel a nebyl proti návrhu. Na základě tohoto hlasování vydalo zastupitelstvo města Zlína usnesení 13/23Z/2009, že došlo ke chválení OZV č. 8/2009 o místním poplatku ze psů. Vyhláška nabyla účinnosti 1. 1. 2010. A na úřední desce byla vyvěšena od 14. 12. 2009 a sňata 30. 12. 2009.

Obecně závazná vyhláška, má všechny zákonem stanovené náležitosti. Jako vydavatel je označeno statutární město Zlín, poté následuje název OZV č. 8/2009 o místním poplatku ze psů a úvodní věta, ve které je uvedeno, na kterém zasedání bylo usnesení schváleno, číslo tohoto zasedání a výčet právních předpisů, na jejichž základě byl právní předpis přijat. Vlastní text obsahuje označení poplatníka a správce poplatku, ohlašovací povinnost, sazbu poplatku, úlevy a osvobození od poplatkové povinnosti, splatnost poplatku, platební výměr a závěrečná ustanovení, kde jsou popsány sankce za nedodržení poplatkové povinnosti. OZV je podepsána PhDr. Irenou Ondrovou, primátorkou a Mgr. Hynkem Steskou, náměstkem primátorky. Právní předpis obsahuje také dvě přílohy, ve které jsou stanoveny lokality pro výši poplatku za kalendářní rok.

Poplatníkem je fyzická osoba s trvalým pobytem na území statutárního města Zlína nebo právnická osoba se sídlem na území statutárního města Zlína, která je držitelem psa staršího 3 měsíců. Poplatník je povinen ohlásit vznik a zánik poplatkové povinnosti do 30 dnů ode dne, kdy taková skutečnost nastala. V případě držení psa po dobu kratší než jeden rok se platí poplatek v poměrné výši, která odpovídá počtu i započatých kalendářních měsíců. Správcem poplatku je Magistrát města Zlína, odbor ekonomický, oddělení účtárny, daní a poplatků. Pro výši poplatku je rozhodující místo trvalého pobytu držitele psa.

Tabulka 3 Sazba poplatku ze psa

Sazba poplatku	V centru města		Periferie	
	bytový dům	rodinný dům	bytový dům	rodinný dům
Jeden pes	1 000 Kč	500 Kč	500 Kč	200 Kč
Každý další pes	1 500 Kč	750 Kč	1 000 Kč	500 Kč

Zdroj: magistrát města Zlína

Nárok na úlevu od poplatků mají poživatelé invalidního, starobního, vdovského nebo vdoveckého důchodu, který je jejich jediným zdrojem příjmů, anebo poživatelů sirotčího důchodu. Roční sazba pro tyto poplatníky činí 200,- Kč za jednoho psa a 300,- Kč za druhého a každého dalšího psa.²⁷

²⁷ Obecně závazná vyhláška č. 8/2009 o místním poplatku ze psů.

5.2 Místní poplatek za užívání veřejného prostranství

Následující poplatek je stanovený obecně závaznou vyhláškou č. 13/2007 o místním poplatku za užívání veřejného prostranství, ve znění pozdějších předpisů. Byl vydán na základě ustanovení § 14 odst. 2 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, a ustanovení § 10 písmeno d) a § 84 odst. 2 písmeno h) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů. Kromě funkce fiskální má i funkci regulační. Obec může zavedením poplatku do určité výše ovlivnit dobu, na kterou je veřejné prostranství v záboru, a také rozsah tohoto záboru.

Vyhlášku předložil k projednání Ing. Miroslav Šenkýř, náměstek primátora na 8. zasedání zastupitelstva města Zlína. Návrh byl zpracován právním odborem města Zlína. Při hlasování bylo pro návrh 34 zastupitelů, nikdo nebyl proti návrhu a jeden zastupitel se zdržel hlasování. Na základě tohoto hlasování vydalo zastupitelstvo města Zlína usnesení 9/8Z/2007, že došlo ke chválení OZV č. 13/2007 o místním poplatku za užívání veřejného prostranství. Vyhláška byla vyvěšena 29. 11. 2007, sňata 17. 12. 2007 a nabyla účinnosti patnáctým dnem po jejím vyhlášení.

Obecně závazná vyhláška, má všechny zákonem stanovené náležitosti. Vydalo ji statutární město Zlín, její název je OZV č. 13/2007 o místním poplatku za užívání veřejného prostranství. Úvodní věta obsahuje datum zasedání zastupitelstva, na kterém bylo usnesení schváleno, číslo tohoto zasedání a výčet právních předpisů, na jejichž základě byla vyhláška přijata. Vlastní text obsahuje úvodní ustanovení, označení veřejných prostranství podléhajících poplatku, rozdělení území, označení poplatníka a správce poplatku, ohlašovací povinnost, sazbu poplatku, osvobození a úlevy, splatnost poplatku, platební výměr a závěrečná ustanovení, kde je ustaven postih za nedodržení poplatkové povinnosti. OZV byla podepsána PhDr. Irenou Ondrovou, primátorkou a Ing. Miroslavem Šenkýřem, náměstkem primátorky. Součástí právního předpisu je také příloha, která obsahuje výčet ulic a náměstí, které pro účely určení veřejných prostranství podléhají poplatku.

Veřejná prostranství podléhající poplatku jsou zpevněné pozemní komunikace a k nim přilehlé prostory na ulicích a náměstích. Za přilehlý prostor je považováno veřejné prostranství do vzdálenosti 20 m od hrany zpevněné pozemní komunikace. Poplatníkem je fyzická nebo právnická osoba, která užívá veřejné prostranství. Správcem poplatku je

Magistrát města Zlína, odbor městské zeleně. Poplatník je povinen správcí poplatku předem ohlásit předpokládanou dobu, místo, způsob a výměru užívání veřejného prostranství.

Pro účely vyhlášky se území města rozděluje do dvou zón:

- a) zóna A je ohraničena:
- na jižní straně ulic Štefánikova,
 - na severní straně ulicemi Sokolská, Benešovo nábřeží, Trávník
 - na západní straně ulic Dvacátá,
 - na východní straně ulicemi Široká, Díly III, Podvesná IV, Benešovo nábřeží, U Splavu a Padělky I.
- b) zónu B tvoří zbytek území města

Sazba poplatku činí za každý i započatý m² a každý i započatý den:

a)	umístění dočasných staveb a zařízení sloužících pro poskytování prodeje a služeb	
	zóna A: 10,- Kč	zóna B: 10,- Kč
b)	provádění výkopových prací	
	zóna A: 10,- Kč	zóna B: 5,- Kč
c)	umístění stavebního zařízení	
	zóna A: 10,- Kč	zóna B: 10,- Kč
d)	umístění reklamního zařízení	
	zóna A: 20,- Kč	zóna B: 10,- Kč
e)	umístění zařízení lunaparků, cirkusů a jiných atrakcí	
	zóna A: 3,- Kč	zóna B: 2,- Kč
f)	umístění skládek	
	zóna A: 10,- Kč	zóna B: 10,- Kč
g)	užívání pro kulturní a sportovní akce	
	zóna A: 3,- Kč	zóna B: 2,- Kč
h)	užívání pro reklamní akce	
	zóna A: 10,- Kč	zóna B: 5,- Kč
i)	užívání pro potřeby filmových a televizních děl	
	zóna A: 10,- Kč	zóna B: 5,- Kč

Od poplatku je zcela osvobozeno užívání veřejného prostranství:

- a) městem a právnickými osobami, jejichž zřizovatelem, zakladatelem nebo společníkem je město,
- b) pro kulturní a sportovní akce, na kterých není vybíráno vstupné,
- c) pro kulturní a sportovní akce, na kterých se finančně podílí město nebo právnické osoby, u nichž je město zřizovatelem, zakladatelem nebo společníkem,
- d) umístěním reklamních zařízení, souvisejících s užíváním veřejného prostranství způsoby uvedenými pod písm. b) a c),
- e) umístěním dočasných staveb nebo zařízení sloužících pro poskytování prodeje nebo služeb na tržišti „Pod Kaštany“ a na náměstí Míru,
- f) umístěním dočasných staveb nebo zařízení restauračních zahrádek, jejichž provoz bude probíhat souvisle minimálně po celé období od 1. 6. do 30. 9. daného kalendářního roku,
- g) umístěním stavebních zařízení a skládek stavebního materiálu v případech, kdy poplatník zajistí, aby výsledek provedení předmětné stavby nebo její změny byl přizpůsoben jednotným veřejně deklarovaným požadavkům města na vzhled nebo funkčnost staveb.²⁸

5.3 Místní poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj

Poplatek je ve městě Zlíně stanovený obecně závaznou vyhláškou č. 1/2005 o místním poplatku za provozovaný výherní hrací přístroj, ve znění pozdějších předpisů. OZV je vydána na základě ustanovení § 14 odst. 2 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, a ustanovení § 10 písmeno d) a § 84 odst. 2 písmeno i) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů. Zákon o místních poplatcích nestanoví pouze horní, ale i spodní hranici tohoto poplatku. Jedná se o poplatek regulační, do městského rozpočtu z něj plynou poměrně vysoké příjmy, část těchto příjmů musí obec poskytnout na veřejně prospěšné účely.

²⁸ Obecně závazná vyhláška č. 13/2007 o místním poplatku za užívání veřejného prostranství

Obecně závazná vyhláška byla předložena PhDr. Irenou Ondrovou, náměstkyní primátora na 19. zasedání zastupitelstva města Zlína. Návrh byl zpracován kulturním a právním odborem města. Při hlasování bylo pro návrh 31 zastupitelů, žádný zastupitel nebyl proti návrhu a žádný se nezdržel hlasování. Na základě tohoto hlasování vydalo zastupitelstvo města Zlína usnesení 30/19Z/2005, že došlo ke chválení OZV č. 1/2005 o místním poplatku za provozovaný výherní hrací přístroj. Tato OZV nabyla účinnosti dne 1. 3. 2005.

Obecně závazná vyhláška, má všechny zákonem stanovené náležitosti. Vydavatelem je statutární město Zlín, vyhláška nese název OZV č. 1/2005 o místním poplatku za provozovaný výherní hrací přístroj. V úvodní větě je uvedeno, na kterém zasedání bylo usnesení schváleno, číslo tohoto zasedání a výčet právních předpisů, na jejichž základě byl právní předpis přijat. Vlastní text obsahuje označení poplatníka a správce poplatku, ohlašovací povinnost, sazbu poplatku, splatnost poplatku a společná a závěrečná ustanovení, kde jsou popsány sankce za nedodržení poplatkové povinnosti. Právní předpis je podepsán Mgr. Tomášem Úlehlou, primátorem a PhDr. Irenou Ondrovou náměstkyní primátora.

Poplatku za provozovaný výherní hrací přístroj (dále jen VHP) podléhá každý povolený VHP. Poplatníkem je provozovatel VHP a správcem poplatku je Magistrát města Zlína, odbor kultury. Poplatník je povinen ohlásit vznik, změnu nebo zánik poplatkové povinnosti do 15 dnů ode dne, kdy taková skutečnost nastala. Sazba poplatku za každý VHP činí na tři měsíce 5.000,- Kč. V případě, že bude VHP provozován po kratší dobu, určí se výše poplatku jako poměrná část sazby.²⁹

Tabulka 4 *Evidence VHP*

Počet	Rok				
	2004	2005	2006	2007	2008
povolených VHP	1025	974	1188	1218	575
podnikatelských subjektů	27	32	38	39	24
provozoven	123	109	112	108	64

Zdroj: magistrát města Zlína

²⁹ Obecně závazná vyhláška č. 1/2005 o místním poplatku za provozovaný výherní hrací přístroj.

Povolení k provozování VHP vydává odbor kultury magistrátu města Zlína. Z tabulky 4 je patrné, že počet podnikatelských subjektů, kteří měli povolení provozovat VHP do roku 2007 stoupal, ovšem v roce 2008 byl snížen o 40 % oproti předchozímu roku. Počet provozoven ve sledovaném období měl spíše klesající charakter. V roce 2008 byl počet provozoven výherních hracích přístrojů 64. Provozovatelé musí na základě zákona č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách ve znění pozdějších předpisů, část výtěžku z provozování VHP (nejméně 6 %) věnovat na veřejně prospěšné účely. Dodržování podmínek provozování VHP podléhá systematické kontrole přímo v provozovnách na území města Zlína.

5.4 Místní poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálního odpadu

Zlín vybírá tento poplatek na základě obecně závazné vyhlášky č. 7/2009 o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálního odpadu. Právní předpis je vydán na základě ustanovení § 14 odst. 2 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, a ustanovení § 10 písmeno d) a § 84 odst. 2 písmeno h) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů. Zlín vybírá tento poplatek na základě obecně závazné vyhlášky č. 7/2009 o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálního odpadu. Získané finanční prostředky jsou použity na zajištění provozu přijatého systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálního odpadu. Pro stanovení výše poplatku se nebere ohled na množství vyprodukovaného odpadu.

Obecně závazná vyhláška byla předložena Mgr. Hynkem Steskou, náměstkem primátora na 23. zasedání zastupitelstva města Zlína. Návrh zpracoval odbor ekonomický a právní. Při hlasování bylo pro návrh 35 zastupitelů, žádný zastupitel nebyl proti návrhu a nikdo se hlasování nezdržel. Na základě hlasování vydalo zastupitelstvo města Zlína usnesení 12/23Z/2009, o schválení OZV č. 7/2009 o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů. Tato OZV nabyla účinnosti dne 1. 1. 2010. Vyvěšena na úřední desce byla v období 14. 12. – 30. 12. 2009.

Obecně závazná vyhláška, má všechny zákonem stanovené náležitosti. Vyhlášku vydalo statutární město Zlín, její název je OZV č. 7/2009 o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů. Úvodní věta obsahuje datum zasedání, na kterém bylo usnesení schváleno, číslo tohoto zasedání a výčet právních předpisů, na jejichž základě byl právní předpis přijat. Vlastní text obsahuje označení poplatníka a správce poplatku, ohlašovací povinnost, sazbu poplatku, úlevy a osvobození, splatnost poplatku, platební výběr a závěrečná ustanovení, kde jsou popsány sankce za nedodržení poplatkové povinnosti. Právní předpis je podepsán PhDr. Irenou Ondrovou, primátorkou a Mgr. Hynkem Steskou, námětkem primátorky.

Poplatníkem je fyzická osoba, která má trvalý pobyt na území statutárního města Zlína nebo fyzická osoba, která má na území statutárního města Zlína ve vlastnictví stavbu určenou k rekreaci, ve které není hlášena k trvalému pobytu žádná fyzická osoba. Správcem poplatku je Magistrát města Zlína, odbor ekonomický, oddělení účtárny, daní a poplatků. Poplatník je povinen ohlásit vznik, změnu nebo zánik poplatkové povinnosti a prokázat rozhodné skutečnosti do 30 dnů ode dne, kdy taková skutečnost nastala.

Sazba poplatku na jednoho poplatníka činí 500,- Kč za kalendářní rok. Sazbu poplatku tvoří:

- a) Částka 250,- Kč za poplatníka a kalendářní rok,
- b) Částka 250,- Kč stanovená na základě skutečných nákladů města za předchozí rok na sběr a svoz netříděného komunálního odpadu za poplatníka a kalendářní rok.

Úleva ve výši 40 % sazby místního poplatku se poskytuje důchodcům od 65 let, nezaopatřeným dětem do 18 let a poplatníkům, kteří mají trvalý pobyt v lokalitách mimo dostupná místa svozu. Od poplatku jsou zcela osvobozeni poplatníci, kteří se z důvodu dlouhodobého pobytu v zahraničí nebo pobytu v jiné obci České republiky zdržují mimo území statutárního města Zlína. Od poplatku jsou zcela osvobozeni poplatníci s trvalým pobytem v okruhu do 500 m od obvodu skládky odpadů Suchý důl.³⁰

³⁰ Obecně závazná vyhláška č.7/2009 o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálního odpadu

Náklady města na sběr a svoz netříděného komunálního odpadu za rok 2008 činily 30.240.401,- Kč. Skutečný náklad na jednu osobu činil 383,- Kč. Tento poplatek tvoří největší příjem města Zlína ze všech poplatků, které město vybírá.

5.5 Místní poplatky, které město nevybírá

▪ Místní poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt

Výběr tohoto poplatku je určen spíše pro lázeňská města a centra soustředěného turistického ruchu, kam lidé jezdí za účelem léčení nebo rekreace. Poplatek pro obec vybírá ubytovatel, který ubytování poskytl. Ubytovatel je plátcem poplatku a za poplatek ručí.³¹

▪ Místní poplatek ze vstupného

Poplatek ze vstupného se vybírá ze vstupného na kulturní, sportovní, prodejní nebo reklamní akce, sníženého o daň z přidané hodnoty, je-li v ceně vstupného obsažena. Vstupným se pro účely tohoto zákona rozumí peněžitá částka, kterou účastník akce zaplatí za to, že se jí může zúčastnit. Z akcí, jejichž celý výtěžek je určen na charitativní a veřejně prospěšné účely, se poplatek neplatí. Poplatek ze vstupného platí fyzické a právnické osoby, které akci pořádají.³¹

▪ Místní poplatek z ubytovací kapacity

Poplatek za ubytovací kapacity se vybírá v obcích a městech v zařízeních určených k přechodnému ubytování za úplatu. Poplatek platí ubytovatel, který přechodné ubytování poskytl.³¹

▪ Místní poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst

Poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst platí fyzické nebo právnické osoby, kterým bylo vydáno povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst, do kterých je jinak vjezd zakázán příslušnou dopravní značkou.

Poplatek neplatí fyzické osoby, které mají trvalý pobyt nebo vlastníci nemovitosti ve vybraném místě, ale také osoby jim blízké, jejich manželé a děti. Dále osoby, které ve vybraném místě užívají nemovitost ke své hospodářské činnosti nebo osoby, které jsou držiteli průkazu ZTP (zvláště tělesně postižení) a jejich průvodci.³¹

▪ **Místní poplatek za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace**

Poplatek platí vlastník stavebního pozemku zhodnoceného možností připojení na obcí vybudovanou stavbu vodovodu nebo kanalizace. Má-li k tomuto stavebnímu pozemku vlastnické právo více subjektů, jsou povinny platit poplatek společně a nerozdílně. Poplatek se platí obci, na jejímž území se nachází stavební pozemek.³¹

³¹ Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

ZÁVĚR

Problematika místní právo tvorby je, jak vyplývá z předchozího textu, velmi široká. Práce byla proto hlavně v praktické části zúžena na problematiku právních předpisů samosprávy.

Cílem práce bylo podat ucelený pohled na tvorbu místních právních předpisů, problematiku obecně závazných vyhlášek platných v okrese Zlín, s užším zaměřením se na místní poplatky, které platí ve městě Zlíně.

Při vydávání místních právních předpisů, musí obce a kraje dodržovat určitá pravidla, která stanovuje zákon o obcích. Obecně závazná vyhláška nebo nařízení, nesmí být v rozporu s právními předpisy vyšší právní síly. Dále musí být dodrženy náležitosti právních předpisů, které jsou stanoveny zákonem. Obec či kraj musí také brát v úvahu, zda se pohybuje v mezích své působnosti. A u vydávání obecně závazných vyhlášek, zda upravují jen ty oblasti, které spadají do samostatné působnosti obce nebo kraje (pouze místní záležitosti).

Praktická část byla věnována problematice obecně závazných vyhlášek, které platí v okrese Zlín. Při tvorbě právních předpisů se často malé obce inspirovaly právními předpisy, které vydaly větší města. Případně se mohly obrátit na krajský úřad, který jim musel podat metodickou pomoc při vydávání OZV, tato pomoc mívá velmi kladnou odezvu zejména u menších obcí. Podle statistik Ministerstva vnitra je výskyt nezákonných vyhlášek ve Zlínském kraji velmi nízký s porovnáním se zbylými kraji České republiky. V roce 2008 byl počet nezákonných vyhlášek ve Zlínském kraji roven nule a to ho zařadilo mezi 3 nejlepší kraje v ČR, nejhůře dopadl kraj Pardubický.

Při zpracování statistiky OZV, platných v okrese Zlín, jsem zjistila, že nejvíce obce vydávají vyhlášky, které se týkají místních poplatků. Je to dáno tím, že obce výběrem poplatků získávají prostředky do svých rozpočtů. Dále velkou oblastí jsou OZV týkající se veřejného pořádku a životního prostředí. Jen velmi málo vyhlášek se týkalo daně z nemovitosti a územního plánu.

V samotném závěru práce jsem se věnovala analýze obecně závazných vyhlášek ve městě Zlín, které upravují místní poplatky. Při jejím zpracování jsem dospěla k závěru, že proces jejich tvorby a schvalování byl v pořádku. Struktura a obsah vyhlášek, je také zcela

v souladu se zákonem. Vyhlášky proto nemohlo napadnout Ministerstvo vnitra České republiky pro nezákonnost nebo neoprávněnost.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Monografické publikace

- [1] BLAHOVÁ, Tereza. *Právní předpisy obcí a krajů*. Zlín, 2008. 62 s. Bakalářská práce. Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně.
- [2] GRÁCOVÁ, Kateřina. *Návrh na zdokonalení systému řízení místních poplatků a způsobu jejich výběru ve městě Otrokovicích*. Zlín, 2005. 68 s. Bakalářská práce. Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně.
- [3] GROSPÍČ, J., SVOBODA, K. *Místní právní předpisy a jejich tvorba*. 1. vyd. Praha: Vysoká škola ekonomická, 2005. 138 s. ISBN 80-245-0892-3.
- [4] HORZINKOVÁ, E., NOTOVNÝ, V. *Základy organizace veřejné správy v ČR*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008. 234 s. ISBN 978-80-7380-096-3.
- [5] KADEČKA, S., ONDRUŠ, R., PRŮCHA, P. *Základy správního práva pro ekonomy*, 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2003. 220 s. ISBN 80-210-3050-X.
- [6] KADEČKA, S. *Právo obcí a krajů v České republice*. 1. Vyd. Praha: C.H. Beck, 2003. 408 s. ISBN 80-7033-208-5.
- [7] KÁŇA, P. *Základy veřejné správy*. Ostrava: MONTANEX, 2004. 302 s. ISBN 80-7225-139-2.
- [8] KOUDELKA, Z. *Právní předpisy samosprávy*. 2. vyd. Praha: Linde, 2008. 352 s. ISBN 978-80-7201-690-7.
- [9] KOUDELKA, Z. *Samospráva*. Praha: Linde, 2007. 400 s. ISBN 978-80-7201-665-5.
- [10] PRŮCHA, P. *Veřejná správa a samospráva*. 1. vyd. Praha: Vysoká škola aplikovaného práva, 2004. 241 s. ISBN 80-86775-03-8.

Právní předpisy

- [11] Zákon č. 36/1960 Sb., o územním členění, ve znění pozdějších předpisů.
- [12] Zákon č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů.

- [13] Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů
- [14] Zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů.
- [15] Zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů.
- [16] Zákon č. 347/1997 Sb., o vytvoření vyšších územních správních celků, ve znění pozdějších předpisů.
- [17] Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů.
- [18] Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích, ve znění pozdějších předpisů.
- [19] Zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, ve znění pozdějších předpisů.
- [20] Zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy, ve znění pozdějších předpisů.
- [21] Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů.
- [22] Obecně závazná vyhláška statutárního města Zlína č. 1/2005 o místním poplatku za provozovaný výherní hrací přístroj.
- [23] Obecně závazná vyhláška statutárního města Zlína č. 13/2007 o místním poplatku za užívání veřejného prostranství.
- [24] Obecně závazná vyhláška statutárního města Zlína č. 7/2009 o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálního odpadu.
- [25] Obecně závazná vyhláška statutárního města Zlína č. 8/2009 o místním poplatku ze psů.

Elektronické zdroje

- [26] Český statistický úřad [online] 2009 [citováno 2009-03-09]. Dostupný z WWW: <http://www.zlin.czso.cz/xz/redakce.nsf/i/okres_zlin>.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

aj.	a jiné
apod.	a podobně.
ČR	Česká republika
mil	milion
např.	například
odst.	odstavec
OZV	obecně závazná vyhláška
r.	rok
resp.	respektive
tzn.	to znamená
tzv.	tak zvané
VHP	výherní hrací přístroj

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 <i>OZV podle jednotlivých kategorií</i>	38
Obrázek 2 <i>Další časté OZV (v %)</i>	39
Obrázek 3 <i>Obce zveřejňující OZV na internetu</i>	42
Obrázek 4 <i>Podíl jednotlivých poplatků na celkové výši příjmů z místních poplatků v roce 2008</i>	44

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 <i>Příjmy z místních poplatků v Kč</i>	43
Tabulka 2 <i>Vývoj počtu dlužníků a dlužné částky za poplatek ze psa a komunální odpad</i>	45
Tabulka 3 <i>Sazba poplatku ze psa</i>	46
Tabulka 4 <i>Evidence VHP</i>	50

SEZNAM PŘÍLOH

P I Počet OZV vydaných v okrese Zlín

PŘÍLOHA P I: POČET OZV VYDANÉ V OKRESE ZLÍN

Obecně závazné vyhlášky vydané v okrese Zlín

Obec	Daň z ne-movitosti	Místní poplatky	Veřejný pořádek	Životní prostředí	Řád pohřebiště	Územní plán	Jiné
Bělov	0	4	0	0	0	0	0
Biskupice	0	5	0	1	0	0	0
Bohuslavice nad Vlárí	0	1	0	1	0	0	0
Bohuslavice u Zlína	1	4	0	2	0	1	2
Bratřejov	0	4	0	0	1	0	1
Brumov-Bylnice	1	4	3	1	1	1	2
Březnice	0	5	0	1	1	0	2
Březová	0	2	0	0	0	0	0
Březůvky	0	5	2	1	0	0	1
Dešná	0	1	1	1	0	0	0
Dobrkovice	0	0	1	0	0	0	0
Dolní Lhota	0	4	2	0	0	0	1
Doubraby	0	4	0	1	0	0	0
Drnovice	0	1	0	0	0	0	0
Držková	0	2	0	1	0	0	0
Fryšták	1	5	0	1	0	0	1
Halenkovice	0	4	1	1	1	1	0
Haluzice	0	1	0	1	0	0	0
Horní Lhota	0	3	3	0	0	0	1
Hostišová	0	3	2	0	0	1	0
Hrobice	0	3	0	0	0	0	0
Hřivínův Újezd	0	5	0	1	0	0	0
Hvozdná	0	6	1	1	0	0	2
Jasenná	0	4	1	1	1	0	1
Jestřabí	0	2	0	0	0	0	1
Kaňovice	2	4	0	0	0	1	1
Karlovice	0	3	1	1	0	0	0
Kašava	0	4	0	1	0	0	0
Kelníky	0	2	1	0	0	0	0
Komárov	0	3	1	1	0	0	0
Křekov	0	1	0	1	0	0	0
Lhota	0	4	2	1	0	0	1
Lhotsko	0	2	0	1	0	0	1
Lípa	1	5	2	1	0	1	2

Lipová	0	3	0	1	0	0	2
Loučka	0	3	1	0	0	0	0
Ludkovice	0	3	0	1	0	1	0
Luhačovice	1	7	1	2	0	1	4
Lukoveček	0	6	0	1	0	0	0
Lukov	0	1	0	0	0	0	0
Lutonina	0	3	0	1	0	0	0
Machová	0	4	0	1	0	0	0
Mysločovice	0	5	1	1	1	1	0
Napajedla	1	4	1	1	1	1	3
Návojná	0	2	1	1	0	0	0
Nedašova Lhota	0	3	0	1	0	0	0
Nedašov	0	2	0	1	0	0	0
Neubuz	0	2	0	0	0	0	0
Oldřichovice	0	2	0	1	0	0	0
Ostrata	1	2	1	0	0	0	0
Otrokovice	1	4	1	1	1	0	5
Petrůvka	0	2	0	1	0	0	0
Podhradí	0	1	0	1	0	0	0
Podkopná Lhota	0	4	0	0	0	0	0
Pohořelice	1	6	3	2	1	3	3
Poteč	0	1	1	1	0	4	1
Pozlovice	1	6	4	4	0	2	8
Provodov	0	4	0	1	1	1	0
Racková	0	3	1	1	0	0	0
Rokytnice	0	1	0	0	0	0	0
Rudimov	0	1	1	1	0	1	0
Sazovice	0	1	0	1	0	0	0
Sehradice	0	3	0	1	0	0	0
Slavičín	1	3	2	1	0	1	6
Slopné	0	4	2	1	0	0	3
Slušovice	0	6	1	0	0	0	0
Spytihněv	1	2	0	2	0	1	1
Šanov	0	3	0	0	0	0	0
Šarovy	0	2	0	0	0	0	1
Štítná nad Vláří - Popov	1	3	0	2	0	0	1
Tečovice	0	4	2	1	0	0	1
Tichov	0	7	0	1	0	0	0
Tlumačov	0	5	2	2	1	3	3
Trnava	1	2	1	1	0	0	1
Ublo	0	1	0	1	0	0	0

Újezd	0	1	1	1	0	0	0
Valašské Klobouky	0	7	0	1	0	1	5
Velký Ořechov	0	5	0	1	1	0	0
Veselá	0	2	2	1	0	2	0
Vizovice	0	6	1	1	1	1	3
Vlachova Lhota	0	1	0	1	0	0	1
Vlachovice	0	4	1	1	1	1	0
Vlčková	0	4	1	1	0	0	0
Všemina	0	4	1	1	0	0	0
Vysoké Pole	0	4	1	1	0	0	1
Zádveřice - Raková	0	1	0	1	0	0	0
Zlín	1	4	5	1	1	2	5
Želechovice	0	3	0	0	0	0	0
Žlutava	0	4	1	1	1	0	1

Zdroj: vlastní